

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2007-2008

23 juli 2008

ONTWERP VAN DECREET

**tot wijziging van het decreet van 30 maart 1999
houdende organisatie van de zorgverzekering**

INHOUD

	Blz.
Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet	11
Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen	17
Advies van de Raad van State	23
Ontwerp van decreet	33
Bijlage bij de memorie van toelichting: Reguleringsimpactanalyse.....	39

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

I. ALGEMENE TOELICHTING

Het ontwerp van decreet beoogt het decreet van 30 maart 1999 houdende de organisatie van de zorgverzekering te wijzigen. De voorgestelde wijzigingen hebben tot doel:

- een vrijstelling van de achterstallige bijdrage(n) en, in voorkomend geval, van de administratieve geldboete mogelijk te maken bij overlijden van een persoon, in geval van een collectieve schuldenregeling en in geval van een faillissement;
- de verblijfsvoorwaarde om tenlastenemingen te kunnen genieten in overeenstemming te brengen met de bepalingen van het Kinderrechtenverdrag;
- een administratieve vereenvoudiging qua terminologie door te voeren;
- een duidelijke en sluitende regeling te voorzien met betrekking tot de opgelopen sancties in geval van verhuis en in geval van onderbreking van de aansluiting;
- alsnog een decretale basis te creëren voor artikel 19ter, §1, tweede lid, van het besluit van 28 september 2001 houdende de erkenning, de registratie en de machtiging, en houdende de aansluiting, de aanvraag en de tenlasteneming in het kader van de zorgverzekering;
- de rechtsgrond te creëren om ook vrijstellingsgronden te laten gelden voor de schorsing en wachttijd (opschorting met verlies van rechten);
- het principe van automatische rechtsverkrijging voor tenlastenemingen in te schrijven in het decreet.

A. Vrijstelling van de achterstallige bijdrage(n) en in voorkomend geval van de administratieve geldboete

In toepassing van artikel 4, §4, van het decreet van 30 maart 1999 houdende de organisatie van de zorgver-

zekering zijn de personen die aangesloten zijn bij een erkende zorgkas, jaarlijks een bijdrage verschuldigd.

In toepassing van artikel 21bis van het decreet wordt een administratieve geldboete opgelegd aan wie de bijdrage drie keren niet, onvolledig of te laat betaalt.

Bij overlijden van een persoon aan wie een administratieve geldboete is opgelegd, in voorkomend geval verhoogd met de achterstallige bijdragen, komt de schuld volgens het gemeen recht in de nalatenschap terecht. In principe dienen de erfgenamen dan te worden aangeschreven.

De ervaringen van de Vlaamse belastingdienst tonen aan dat deze procedure veel tijd in beslag neemt en dat de kosten niet in verhouding staan tot mogelijke baten. Daarom is het aangewezen de administratieve geldboete en de achterstallige bijdragen in hoofde van een overleden persoon kwijt te schelden.

Een gelijkaardige situatie doet zich voor bij personen die ernstige financiële problemen hebben en een verzoek tot collectieve schuldenregeling indienen. Zodra de rechter deze persoon toegelaten heeft in de collectieve schuldenregeling, moet de zorgkas of het Vlaams Zorgfonds, volgens de bestaande regelgeving, aangifte doen van schuldvordering.

Deze aangifte en de opvolging hiervan verlopen volgens een omslachtige procedure die een zware administratieve belasting betekent voor de zorgkas of het Vlaams Zorgfonds.

De ervaringen tonen aan dat de verschuldigde bijdragen hoogst uitzonderlijk volledig gerecupereerd worden. Integendeel, de bijdragen worden vaak volledig kwijtgescholden door de rechter.

Ook hier kan geconcludeerd worden dat de kosten niet in verhouding staan tot mogelijke baten. Vandaar dat het aangewezen is de achterstallige bijdragen evenals de eventuele administratieve geldboete, in hoofde van deze personen kwijt te schelden.

Ook in geval van een faillissement dient de zorgkas of het Vlaams Zorgfonds aangifte van schuldvordering te doen.

Hier tonen de ervaringen aan dat de procedure vaak jaren aansleept en er zeer zelden een bedrag kan geïnd worden. Wordt de persoon verschoonbaar verklaard, dan kan de schuldvordering definitief niet

worden opgeëist. Als de persoon niet verschoonbaar verklaard wordt, zal toch zeer zelden een geldsom kunnen gerecupereerd worden. De financiële situatie van deze personen is immers zeer precair.

In de drie vernoemde situaties is het aangewezen de achterstallige bijdragen evenals de eventuele administratieve geldboete, in hoofde van deze personen kwijt te schelden. Gelet op artikel 179 van de Grondwet, waarin onder andere wordt gesteld dat geen gratificatie ten laste van de staatskas kan worden toegekend dan krachtens een wet, is voor de beoogde kwijtschelding een decretale rechtsgrond of regeling noodzakelijk.

Hierbij dient opgemerkt dat de voorgestelde wijziging uitsluitend betrekking heeft op het niet langer verschuldigd zijn van de bijdrage en in voorkomend geval de administratieve geldboete. De aansluiting van betrokken personen blijft onverminderd bestaan, zij blijven bijgevolg hun rechten en plichten voor de toekomst behouden. Zij behouden ook eventuele opgelopen sancties, uitgezonderd in de situaties waarbij zij zich zouden kunnen beroepen op wettelijke vrijstellingsgronden.

In het oorspronkelijk ontwerp werden deze drie onderdelen geregeld in drie afzonderlijke paragrafen, 5, 6 en 7. Bij overweging 3, van het advies 44.583/3 van 11 juni 2008 adviseerde de Raad van State om de ontworpen paragrafen 5 en 6 samen te voegen. Omdat de gevolgen in de drie omstandigheden volledig gelijklopend zijn, en om het voordeel van een afzonderlijke verwijzing te behouden, werd geopteerd om de drie paragrafen samen te voegen tot één paragraaf, waarin een opsomming van 1° tot 3° werd opgenomen.

Bij het onderdeel faillissement werd rekening gehouden met de opmerking dat niet iedere faillissementsprocedure ook uitloopt op een faillietverklaring. Thans wordt vereist dat de aangeslotene in staat van faillissement verklaard is.

B. Kinderrechtenverdrag

Naar aanleiding van de parlementaire vraag nr. 102 van 15 februari 2006 van mevrouw Elke Roex werd aan het Kinderrechtencommissariaat een advies gevraagd betreffende de voorwaarde om tenlastenemingen te genieten in het kader van de zorgverzekering, opgenomen in artikel 5, 4°, van het decreet van 30 maart 1999 houdende de organisatie van de zorgverzekering. Deze voorwaarde zou mogelijks de bepalingen van het Verdrag van New York van

20 november 1989 inzake de Rechten van het Kind (goedgekeurd bij decreet van 15 mei 1991) miskennen.

Het betreffende artikel 5, 4°, van het decreet bepaalt dat de gebruiker ten minste vijf jaar moet wonen in het Nederlandse taalgebied of het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad of ononderbroken sociaal verzekerd zijn in de lidstaten van de Europese Unie of in de staten die partij zijn bij de Europese Economische Ruimte.

In het advies gegeven op 29 mei 2006 door het Kinderrechtencommissariaat werd gesteld dat het opportuun zou zijn de voormelde voorwaarde te laten vervallen voor minderjarigen, inzonderheid gezien de premisse van het hoger belang van het kind (artikel 3, Kinderrechtenverdrag) en het recht op een volwaardig en behoorlijk leven in omstandigheden die de waardigheid van het kind verzekeren, zijn zelfstandigheid bevorderen en zijn actieve deelneming aan het gemeenschapsleven vergemakkelijken (artikel 23, Kinderrechtenverdrag).

Uit het verdrag volgt eveneens dat de lidstaten mee moeten instaan voor het recht op een passende levensstandaard. Artikel 27 van het Kinderrechtenverdrag vermeldt hier onder meer dat dit een levensstandaard is die “toereikend is voor de lichamelijke, geestelijke, intellectuele, zedelijke en maatschappelijke ontwikkeling van het kind”. Hoewel hier de ouders als eerste verantwoordelijken worden beschouwd, wordt tegelijk toegevoegd dat de staten hen daarbij actief moeten ondersteunen.

Het doel van het Kinderrechtenverdrag is om specifiek aan kinderen een verhoogde bescherming te bieden. Doordat kinderen vrijgesteld worden van de verblijfsvoorwaarde kunnen zij quasi onmiddellijk van tenlastenemingen in de zorgverzekering genieten, indien zij aan de andere voorwaarden voldoen.

Ieder kind, ook diegenen die hier minder dan vijf jaar zijn of minder dan vijf jaar sociaal verzekerd zijn in een andere EU-lidstaat, wordt op die manier gelijk behandeld. Hierbij is toch ook van belang om indachtig te houden dat het gaat om een vrijstelling van de verblijfsvoorwaarde.

Bij advies 44.583/3 van 11 juni 2008 formuleerde de Raad van State twee opmerkingen. Aan de eerste opmerking, in overweging 4, werd tegemoetgekomen met huidig ontwerp. De zinsnede “die onder het toepassing vallen van artikel 23 van het Verdrag van de

Rechten van het Kind, ondertekend in New York op 20 november 1989” is geschrapt.

Bij overweging 5 stelt de Raad van State dat moet onderzocht worden of er geen discriminatie zal ontstaan tussen kinderen tot de leeftijd van 18 jaar en de verlengd minderjarigen.

De bedoeling van de voorgestelde decreetswijziging is de toepassing van het Verdrag van de Rechten van het Kind. Het Kinderrechtenverdrag is uitsluitend van toepassing op kinderen tot de leeftijd van 18 jaar. Er wordt in het Kinderrechtenverdrag geen verruiming voorzien, of gesuggereerd, naar de verlengd minderjarigen.

In artikel 1 van het Kinderrechtenverdrag wordt kind als volgt gedefinieerd: “ieder mens jonger dan achttien jaar, tenzij volgens het op het kind van toepassing zijnde recht de meerderjarigheid eerder wordt bereikt.”. Het Kinderrechtenverdrag maakt geen uitzondering voor de verlengd minderjarigen. Er wordt dan ook geen onderscheid gemaakt tussen een gehandicapt en een niet-gehandicapt kind beneden de 18 jaar.

Als de voorgestelde wijziging ook van toepassing zou worden voor verlengd meerderjarigen ontstaan overigens twee nieuwe problemen:

- mogelijks ontstaat er een nieuwe vorm van discriminatie met andere gehandicapten;
- de toepasbaarheid van het begrip verlengd minderjarigen bij niet-EU-burgers is niet vanzelfsprekend.

Er moet immers voor ogen gehouden worden dat het hier gaat om een doelgroep van migrerende personen. De rechtsfiguur waarbij personen verlengd minderjarig verklaard worden, is gekend in de Belgische rechtsorde. In landen buiten de Europese Unie is dat wellicht niet het geval.

Vandaar dat geopteerd wordt om geen verruiming naar verlengd minderjarigen in te schrijven.

C. Administratieve vereenvoudiging qua terminologie

In artikel 6, §1, vierde lid, van het decreet 30 maart 1999 houdende de organisatie van de zorgverzeke-

ring wordt bepaald dat de uitvoering van de tenlastenemingen, in afwijking van artikel 10, eerste lid, met vier maanden wordt opgeschort voor elk jaar dat een aangeslotene geheel of gedeeltelijk heeft nagelaten de verschuldigde bijdragen te betalen. Het betreft hier de schorsing opgelegd aan personen die onderworpen zijn aan de aansluitingsplicht of aan personen die in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad vrijwillig zijn toegetreden tot de Vlaamse zorgverzekering.

Artikel 10, §1, tweede lid, van het decreet van 30 maart 1999 houdende de organisatie van de zorgverzekering legt een opschorting op in de uitvoering van de tenlastenemingen aan personen die binnen het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad wonen, of die niet in België wonen, maar voor wie uit eigen recht omwille van tewerkstelling in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad, het socialezekerheidsstelsel van België toepasselijk is. De uitvoering van de tenlastenemingen wordt voor deze personen met vier maanden opgeschort voor elk jaar dat zij hebben gewacht om zich aan te sluiten bij een zorgkas. Het betreft hier de wachttijd die wordt opgelegd aan personen die gebruik kunnen maken van de mogelijkheid tot vrijwillige aansluiting in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad.

Gelet op de verwarring tussen enerzijds de schorsing en daarnaast de wachttijd, die beiden dezelfde gevolgen genereren, wordt voorgesteld om beide begrippen te vatten in één begrip, namelijk de opschorting met verlies van rechten.

D. Opgelopen sancties na verhuis of onderbreking van aansluiting

Het huidige artikel 10bis van het decreet bepaalt dat de Vlaamse Regering de voorwaarden en de wijze regelt waarop de schorsing en wachttijd (in de toekomst opschorting met verlies van rechten) en daarnaast de termijn van onafgebroken aansluiting alvorens een aanvraag tot een tenlasteneming kan worden ingediend (specifieke maatregel bij laattijdige aansluiting in het facultatieve systeem voor het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad) behouden blijven na een onderbreking in de aansluiting.

Dit artikel blijkt in de praktijk te eng. Met betrekking tot de uitvoering van de vernoemde sancties houdt het decreet tot op heden te weinig rekening met het feit dat de situatie van de personen herhaaldelijk kan wisselen.

Zo kan een inwoner van het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad zijn aansluiting vrijwillig stopzetten en nadien opnieuw aansluiten. Men kan ook verhuizen en hier zijn er heel wat mogelijkheden: men kan van Vlaanderen naar het buitenland of Wallonië verhuizen, en dan later terugkeren naar Vlaanderen; men kan van Brussel, al of niet via het buitenland, naar Vlaanderen verhuizen enzovoort.

In het decreet ontbreken tot op heden bepalingen die duidelijk stellen of de sancties na dergelijke situatiewisselingen al of niet behouden blijven.

In die zin dringt zich een maatregel op die alle situaties op eenzelfde manier kan opvangen, wat met dit voorstel beoogd wordt. Daar de redactie van het huidige artikel 10bis aanleiding kan geven tot verwarring, wordt voorgesteld het volledige artikel te vervangen. Daarbij wordt gekozen voor volgende krachtlijnen:

- de opschorting met verlies van rechten die men als sanctie oploopt terwijl men verplicht is om aan te sluiten, wordt altijd toegepast op het moment van de start van de tenlasteneming (ook na verhuis of na onderbreking van de aansluiting).

Het is immers logisch dat men de sancties die men in een verplicht stelsel oploopt, niet kan ontwijken door te verhuizen of de aansluiting te onderbreken. Daarom wordt voor deze regeling gekozen;

- de opschorting met verlies van rechten en de termijn van ononderbroken aansluiting alvorens men een aanvraag tot een tenlasteneming kan indienen, die men als sanctie toegewezen krijgt voor een periode waarin men vrijwillig kon aansluiten, worden enkel toegepast als men op het moment van de start van de tenlasteneming onder de vrijwillige aansluiting valt (ook na verhuis of na onderbreking van de aansluiting).

Daarnaast worden deze sancties toegepast als men op het moment van de start van de tenlasteneming in een Brusselse residentiële voorziening verblijft en men op dat moment in Vlaanderen zou ingeschreven zijn in het bevolkingsregister.

Concreet betekent dit dat iemand die sancties oploopt terwijl hij in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad woont, deze sancties niet meeneemt als hij naar Vlaanderen verhuist. Verhuist hij ech-

ter nadien opnieuw naar het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, dan worden de sancties die in de vroegere periode in Brussel opgelopen zijn, opnieuw van toepassing.

Waarom is voor deze regeling gekozen?

Een persoon die in een vrijwillig stelsel de keuze heeft om al of niet aan te sluiten en die ervoor kiest om niet aan te sluiten, kan bij verhuis naar een gebied waar de aansluiting verplicht is, onzes inziens niet gesanctioneerd worden voor zijn vroegere keuze.

Dit maakt het echter meteen onbillijk om aan personen die initieel wel ervoor gekozen hebben om vrijwillig bij de zorgverzekering aan te sluiten en die nadien in het vrijwillig stelsel niet meer alle bijdragen volledig betaalden, wel te sanctioneren bij een eventuele verhuis naar het Vlaamse Gewest.

Vandaar is er voor gekozen om de sancties nooit mee te nemen bij verhuis van een gebied waar vrijwillige aansluiting geldt, naar een gebied waar een verplichte aansluiting geldt.

Omdat een inwoner van het Vlaamse Gewest die slechts tijdelijk zou verblijven in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, bij een latere terugkeer in het Vlaamse Gewest de sancties behoudt, is het echter billijk en consistent om dit principe eveneens in te schrijven voor inwoners van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad: wanneer zij na een onderbreking opnieuw onder de vrijwillige toepassing van de zorgverzekering vallen, behouden zij de eventuele opgelopen sancties.

In overweging 7, van het advies 44.583/3 van 11 juni 2008 heeft de Raad van State een opmerking geformuleerd met betrekking tot het laatste lid van het oorspronkelijke ontwerp. Hierbij werd aan de Vlaamse Regering de machtiging gegeven om, met betrekking tot het tweede en de derde lid, die betrekking hebben op de opschorting met verlies van rechten, nadere regels te bepalen. De Raad van State merkte op dat deze bepaling ofwel een loutere herinnering is aan de algemene uitvoeringsbevoegdheid van de Vlaamse Regering zoals bepaald in artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, ofwel is het de bedoeling om de Vlaamse Regering specifieke opdrachten toe te kennen. In deze laatste hypothese zou het bedoelde lid te algemeen geformuleerd zijn. Het betrof inderdaad slechts een herinnering aan de algemene uitvoeringsbevoegdheid van de Vlaamse

Regering, zodat in het huidige ontwerp dit lid werd weggelaten.

E. Het creëren van een rechtsgrond voor de vrijstelling van de administratieve geldboete

In toepassing van artikel 21bis van het decreet van 30 maart 1999 houdende de organisatie van de zorgverzekering wordt een administratieve geldboete opgelegd aan personen die de bijdrage drie keer niet, onvolledig of te laat betaald hebben.

Artikel 19ter, §1, tweede lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 september 2001 houdende de erkenning, de registratie en de machtiging, en houdende de aansluiting, de aanvraag en de tenlasteneming in het kader van de zorgverzekering, bepaalt dat de minister de nadere voorwaarden kan bepalen waaronder bepaalde jaren waarvoor de bijdrage niet, onvolledig of te laat werd betaald, niet in aanmerking worden genomen voor de vaststelling van de administratieve geldboete.

Deze bepaling impliceert een gehele of gedeeltelijke kwijtschelding van de administratieve geldboete. Gelet op artikel 179 van de Grondwet, waarin onder andere wordt gesteld dat geen gratificatie ten laste van de staatskas kan worden toegekend dan krachtens een wet, is voor de beoogde kwijtschelding het creëren van een decretale rechtsgrond aangewezen.

Gezien het hier om de decretale grondslag gaat van een bestaande bepaling, wordt deze bepaling met terugwerkende kracht genomen, vanaf 1 mei 2006.

F. Het creëren van een rechtsgrond voor de vrijstelling van de opschorting met verlies van rechten

Toen de administratieve geldboete ingevoerd werd, is bij besluit van de Vlaamse Regering vastgelegd dat onder bepaalde voorwaarden een jaar waarin niet of te laat betaald werd toch niet zou meetellen voor de administratieve boete. De Vlaamse Regering heeft de bevoegdheid om deze voorwaarden te bepalen aan de minister gedelegeerd. De minister heeft deze voorwaarden vastgelegd in het ministerieel besluit houdende de goedkeuring van de handleiding zorgverzekering.

Dit impliceert dat er momenteel vrijstellingsgronden zijn voor de administratieve boete, maar dat deze vrijstellingsgronden niet gelden voor de sancties van

schorsing en wachttijd (de toekomstige opschorting met verlies van rechten).

In bepaalde situaties is het echter aangewezen om niet alleen de administratieve geldboete kwijt te schelden, maar ook de schorsing en wachttijd of de opschorting met verlies van rechten te laten vallen. In een aantal gevallen kunnen er immers moeilijk argumenten gevonden worden om geen administratieve boete op te leggen, maar wel de opschorting met verlies van rechten.

Als voorbeeld hiervan kan onder meer verwezen worden naar de volgende situaties:

- vermist of afwezig verklaard zijn of van ambtswege afgevoerd zijn uit het Rijksregister;
- bij verplichte aansluiting: fout zorgkas waardoor de uitnodiging tot betaling van de bijdrage niet of niet tijdig ontvangen werd;
- fout Vlaams Zorgfonds, Rijksregister of Kruispuntbank Sociale Zekerheid;
- lopend onderzoek met betrekking tot de aansluitingsplicht.

Ter voorbereiding van zijn advies 44.583/3 van 11 juni 2008 heeft de auditeur bij de Raad van State de vraag gesteld naar de verantwoording van de terugwerkende kracht.

Als antwoord hierop werd geformuleerd dat er voorgesteld wordt om deze regeling met terugwerkende kracht te laten ingaan vanaf 1 mei 2006 om volgende reden:

“Punt 39bis, §5 (§6) en 39sexies, van het ministerieel besluit van 6 januari 2006 houdende de goedkeuring van de handleiding zorgverzekering regelen de omstandigheden waarin een niet correcte betaling van de ledenbijdrage, niet in aanmerking wordt genomen voor het opleggen van een administratieve geldboete.

Dit is bijvoorbeeld het geval bij administratieve fouten door de zorgkas of het Vlaams Zorgfonds, waarbij de persoon zelf geen schuld treft.

De personen aan wie een administratieve geldboete werd opgelegd en voor wie deze geldboete werd kwijtescholden ingevolge de toepassing van deze bepalingen met ingang van 1 mei 2006, worden binnen de

bestaande regelgeving nog steeds geconfronteerd met een schorsing (of in de nieuwe terminologie: met een opschorting verlies van rechten). Het oogmerk van de voorgestelde bepaling is om bepaalde categorieën van deze personen ook een vrijstelling te verlenen van de schorsing.

Het algemeen belang bestaat erin om een situatie recht te zetten die als onbillijk wordt ervaren. Personen die geen schuld hebben aan het feit dat bepaalde bijdragen niet werden betaald, en wiens boete daarom wordt kwijtescholden, worden later, op het ogenblik waarop zij zorgbehoevend worden, alsnog geconfronteerd met een sanctie.

Uit de behandeling van de bezwaarschriften blijkt dat voor ongeveer 30% van de opgelegde administratieve geldboetes, effectief rechtvaardigingsgronden kunnen worden ingeroepen.

Dit duidt op het belang van een regeling voor de doelgroep die met artikel 7, 2°, wordt bedoeld.”.

Het weze opgemerkt dat er geen rechtsgrond gecreëerd wordt voor de vrijstelling van de termijn van ononderbroken aansluiting alvorens men een tenlasteneming kan aanvragen.

Naast de voorgestelde vrijstellingen van boete blijft de mogelijkheid behouden om de schorsing en wachttijd of de opschorting met verlies van rechten te laten vervallen voor gebruikers die zich in een behartigenswaardige toestand bevinden. De mogelijkheid blijft dus bestaan om in te grijpen in schrijnende situaties. Het artikel 6, §1, vierde lid, dat wordt geschrapt in artikel 4 van dit ontwerp van decreet wordt daartoe opnieuw ingeschreven in artikel 5, §1, laatste lid.

Bij advies 44.583/3 van 11 juni 2008 heeft de Raad van State de vraag gesteld of het artikel betreffende de vrijstellingsgronden voor opschorting met verlies van rechten in geval van vrijstelling voor de administratieve boete niet beter opgenomen wordt in artikel 10, §1, van het decreet, waar bepaald wordt dat in geval van behatenswaardigheid de opschorting met verlies van rechten kan vervallen.

In het huidige ontwerp van decreet wordt op deze suggestie ingegaan.

G. De automatische opening van rechten

In het ontwerp van decreet wordt het principe van automatische opening van rechten ingeschreven.

Momenteel heeft men recht op vergoedingen van de zorgverzekering vanaf de eerste dag van de vierde maand nadat de persoon een aanvraag bij zijn zorgkas heeft ingediend.

Personen die laattijdig een aanvraag indienen, ontvangen echter geen uitkeringen voor de periode die voorafgaat aan de aanvraag. Ook al beantwoordden ze in die periode aan de criteria van zware zorgbehoevendheid.

Nu wordt een eerste stap gezet om het principe van automatische opening van rechten te concretiseren voor de Vlaamse zorgverzekering.

Een volledige vertaling van het principe van automatische rechtsverkrijging zou voor de residentiële sector betekenen dat het recht, weliswaar met inachtnaam van de carenperiode, ontstaat vanaf het ogenblik dat de gebruiker verblijft in een erkend rusthuis, rust- en verzorgingstehuis of psychiatrisch verzorgingstehuis en dat de tenlastenemingen desgevallend retroactief worden vergoed.

Voor de mantel- en thuiszorg zou dit betekenen dat, eveneens met inachtnaam van de carenperiode, het recht zou ontstaan vanaf het ogenblik dat de gebruiker beschikt over een geldig zorgbehoevendheidsattest of een aanvraag heeft ingediend, met een vraag tot het verrichten van een indicatiestelling met de BEL-schaal (baseerstellijnsschaal), en dat eveneens de tenlastenemingen desgevallend retroactief zouden worden vergoed.

Dit ontwerp van decreet beoogt omwille van de budgettaire implicaties nog geen volledige vertaling van het principe van automatische rechtsverkrijging, maar zet wel een eerste en belangrijke stap in de goede richting.

Drie restricties worden bij uitvoering voorzien:

- enkel personen die vanaf 1 januari 2009 een eerste aanvraag indienen, komen in aanmerking voor de automatische rechtsverkrijging;
- daarnaast wordt de eerste prestatieperiode waarin men een uitkering derft, omwille van het laattijdig vervullen van formele voorwaarden, niet retroactief vergoed. Op deze wijze blijven alle actoren (gebruiker, voorzieningen, zorgkassen) blijvend geresponsabiliseerd, om de formele voorwaarden tijdig en correct te vervullen;
- ten slotte worden er maximaal zes maanden retroactief vergoed.

Daarnaast blijft het principe van de carenstijd behouden zodat de uitvoering van de tenlastenemingen ten vroegste ingaat op de eerste dag van de vierde maand die volgt.

Voor de uitvoering van de tenlastenemingen zal nog enkel de strikt noodzakelijke informatie opgevraagd worden, bijvoorbeeld het rekeningnummer. Zodoende kan het aanvraagformulier herleid worden tot een eerder beknopt inlichtingenformulier en wordt naast de automatische rechtsverkrijging ook het principe van administratieve lastenverlaging geconcretiseerd.

In het oorspronkelijke ontwerp werd het principe van automatische rechtsverkrijging in het decreet ingeschreven, maar werd de verdere uitwerking gedelegeerd naar de Vlaamse Regering. Bij advies 44.583/3 van 11 juni 2008 adviseerde de Raad van State, gelet op het legaliteitsbeginsel, het tijdstip waarop het recht op tenlastenemingen wordt geopend, in het decreet in te schrijven.

Er werd aan het advies tegemoetgekomen en de datum van de opening van rechten en de uitvoering van de tenlastenemingen, wordt bij het huidig ontwerp in het decreet ingeschreven.

II. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 2

Dit artikel beoogt dat de administratieve geldboete evenals de nog verschuldigde bijdragen vervallen, als de schuldenaar overlijdt of als hij het voorwerp is van een collectieve schuldenregeling of van een faillissement.

Artikel 3

Artikel 5 van het decreet dient aangepast te worden als gevolg van de aanpassing van artikel 10, §1, eerste lid.

Daarnaast wordt artikel 5 van het decreet in overeenstemming gebracht met artikel 23 van het Verdrag inzake de Rechten van het Kind, ondertekend in New

York op 20 november 1989. Kinderen tot 18 jaar hoeven geen vijf jaar te wonen in het Nederlandse taalgebied of het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad om een tenlasteneming te kunnen genieten.

Artikel 4

Artikel 6 van het decreet artikel dient eveneens aangepast te worden als gevolg van de aanpassing van artikel 10, §1, eerste lid.

Daarnaast worden de bepalingen geschrapt met betrekking tot de schorsing, aangezien de begrippen schorsing en wachttijd nu gevat worden onder één begrip, namelijk de opschorting met verlies van rechten.

Artikel 5

In artikel 10 van het decreet wordt het principe van de automatische rechtsverkrijging ingeschreven.

Bovendien worden de bepalingen geschrapt met betrekking tot de wachttijd. De opschorting met verlies van rechten wordt ingeschreven ter vervanging van de schorsing en de wachttijd.

Ten slotte wordt de bestaande mogelijkheid behouden om in geval van behartigenswaardige toestand, de opschorting met verlies van rechten te laten vervallen. Aan de Vlaamse Regering werd thans ook de mogelijkheid gegeven om, buiten gevallen van behartigenswaardigheid, de opschorting met verlies van rechten te laten vervallen.

Artikel 6

Artikel 10bis van het decreet wordt vervangen door een nieuwe bepaling. Deze bepaling regelt het al of niet van toepassing zijn van de sancties van opschorting met verlies van rechten en termijn van ononderbroken aansluiting alvorens een aanvraag tot een tenlasteneming mogelijk is, ook na verhuis of onderbreking van de aansluiting.

Artikel 7

Artikel 21bis van het decreet dient aangepast te worden als gevolg van de aanpassing van artikel 10, §1, eerste lid.

Artikel 8

Artikel 23ter dient aangepast te worden naar analogie met artikel 10, §1, tweede lid, laatste zin.

Artikel 9

Artikel 23quater dient aangepast te worden naar analogie met artikel 10, §1, tweede lid, laatste zin.

Artikel 10

Dit artikel regelt de inwerkingtreding van dit decreet.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

*De Vlaamse minister van Welzijn,
Volksgezondheid en Gezin,*

Steven VANACKERE

VOORONTWERP VAN DECREET

VOORONTWERP VAN DECREET

tot wijziging van het decreet van 30 maart 1999
houdende de organisatie van de zorgverzekering

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel 2

In artikel 4 van het decreet van 30 maart 1999 houdende de organisatie van de zorgverzekering, gewijzigd bij de decreten van 18 mei 2001, 30 april 2004 en 7 mei 2004, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° een §5 wordt toegevoegd, die luidt als volgt:

“§5. Zodra de aangeslotene overlijdt, zijn de verschuldigde bijdragen en, in voorkomend geval, de administratieve geldboete, vermeld in artikel 21bis, §1, of het nog niet geïnde deel ervan, niet meer verschuldigd;”;

2° een §6 wordt toegevoegd, die luidt als volgt:

“§6. Als de aangeslotene het voorwerp van een collectieve schuldenregeling is, zijn de op dat ogenblik verschuldigde bijdragen of het nog niet geïnde deel ervan en, in voorkomend geval, de administratieve geldboete, vermeld in artikel 21bis, §1, niet meer verschuldigd;”;

3° een §7 wordt toegevoegd, die luidt als volgt:

“§7. Als de aangeslotene het voorwerp van een faillissementsprocedure is, zijn de op dat ogenblik verschuldigde bijdragen of het nog niet geïnde deel ervan en, in voorkomend geval, de administratieve geldboete, vermeld in artikel 21bis, §1, niet meer verschuldigd.”.

Artikel 3

In artikel 5 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 25 november 2005, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 5° worden de woorden “voorafgaand aan de aanvraag tot tenlasteneming” vervangen door de woorden “voorafgaand aan de datum, vermeld in artikel 10, §1, eerste lid”;

- 2° aan punt 5° worden de volgende woorden toegevoegd: “die voorwaarde geldt niet voor kinderen, tot de leeftijd van achttien jaar, die onder de toepassing vallen van artikel 23 van het Verdrag inzake de Rechten van het Kind, ondertekend in New York op 20 november 1989, voor de gehele duur van de uitvoering van de tenlastenemingen en voor de duur van de eventuele verlenging ervan”;
- 3° in punt 6° worden de woorden “voorafgaand aan de aanvraag tot tenlasteneming” vervangen door de woorden “voorafgaand aan de datum, vermeld in artikel 10, §1, eerste lid”.

Artikel 4

In artikel 6, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 18 mei 2001 en 20 december 2002, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in het tweede lid worden de woorden “vanaf het ogenblik van het indienen van een aanvraag voor tenlasteneming” geschrapt;
- 2° het vierde lid wordt opgeheven.

Artikel 5

§1. In artikel 10 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 20 december 2002 en gewijzigd bij de decreten van 25 november 2005 en 23 december 2005, wordt §1, eerste lid, vervangen door wat volgt:

“§1. De Regering bepaalt de datum waarop het recht op tenlastenemingen geopend wordt. Er is een carenstijd die inhoudt dat de uitvoering van de tenlastenemingen ingaat vanaf de eerste dag van de vierde maand die volgt op de datum waarop het recht op tenlasteneming geopend wordt.”.

§2. In artikel 10 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 20 december 2002 en gewijzigd bij de decreten van 25 november 2005 en 23 december 2005, wordt §1, tweede lid, vervangen door wat volgt:

“In afwijking van het eerste lid wordt de uitvoering van de tenlastenemingen voor vier maanden opgeschort met verlies van rechten voor elk jaar dat personen zich in een van de volgende situaties bevinden of hebben bevonden:

- 1° zich kunnen aansluiten en dat niet hebben gedaan;
- 2° hun bijdrage niet betaald hebben;
- 3° hun bijdrage laattijdig betaald hebben;
- 4° hun bijdrage slechts gedeeltelijk betaald hebben.

De Regering bepaalt volgens welke regels gebruikers die in een behartigenswaardige toestand verkeren, de niet betaalde bijdragen alsnog kunnen betalen, of geheel of gedeeltelijk kunnen worden vrijgesteld van betaling, waardoor die opschorting met verlies van rechten vervalft.”.

Artikel 6

Artikel 10bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 18 mei 2001 en vervangen bij het decreet van 24 juni 2005, wordt vervangen door wat volgt:

“Artikel 10bis

De opschorting met verlies van rechten die personen oplopen voor de jaren dat ze verplicht waren om zich aan te sluiten, wordt, ook na een verhuizing of onderbreking van de aansluiting, toegepast op de datum, vermeld in artikel 10, §1, eerste lid.

De opschorting met verlies van rechten die personen oplopen voor de jaren dat ze zich vrijwillig konden aansluiten, wordt, ook na een verhuizing of onderbreking van de aansluiting, toegepast op de datum, vermeld in artikel 10, §1, eerste lid, als ze op die datum aan een van de volgende voorwaarden voldoen:

- 1° vrijwillig onder het toepassingsgebied van de zorgverzekering vallen;
- 2° verplicht onder het toepassingsgebied van de zorgverzekering vallen en in een in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad gevestigde voorziening als vermeld in artikel 6, §1, tweede lid, 3°, verblijven.

Het tweede lid is naast op de opschorting met verlies van rechten eveneens van toepassing op de termijn van ononderbroken aansluiting zoals bedoeld in artikel 5, 6°.

De Regering kan met betrekking tot het tweede en derde lid nadere regels bepalen.”.

Artikel 7

In artikel 21bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 december 2000 en vervangen bij het decreet van 24 juni 2005, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in §1, eerste lid, worden de woorden “artikel 6, §1, vierde lid, en” geschrapt;
- 2° in §1 wordt tussen het eerste en tweede lid, een nieuw lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“De Regering bepaalt de voorwaarden waaronder bepaalde jaren waarvoor de bijdrage niet, slechts gedeeltelijk of laattijdig werd betaald, niet in aanmerking worden genomen voor de toepassing van het eerste lid of van de opschorting met verlies van rechten, vermeld in artikel 10, §1, tweede lid.”.

Artikel 8

In artikel 23ter van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 18 mei 2001 en gewijzigd bij het decreet van 24 juni 2005, worden de woorden “in artikel 6, §1, vierde lid, bedoelde schorsingsperiode” vervangen door de woorden “opschorting met verlies van rechten, vermeld in artikel 10, §1, tweede lid”.

Artikel 9

In artikel 23quater van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 24 juni 2005, worden de woorden “de schorsing, bedoeld in artikel 6, §1, vierde lid, en de wachttijd, bedoeld in artikel 10, §1, tweede lid” telkens vervangen door de woorden “de opschorting met verlies van rechten, vermeld in artikel 10, §1, tweede lid”.

Artikel 10

Dit decreet treedt in werking op 1 januari 2009, met uitzondering van artikel 7, 3°, dat uitwerking heeft met ingang van 1 mei 2006.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Steven VANACKERE

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

Brussel, 8 mei 2008
AG-IT/08-044

Aan de heer VANACKERE Steven
Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
Koolstraat 35

1000 BRUSSEL

Betreft : Adviesvraag ontwerpdecreet organisatie van de zorgverzekering

Mijnheer de Minister,

U heeft de SERV om advies gevraagd inzake bovenvermelde aangelegenheid.

Onder voorbehoud van bekrachtiging door de raad op 14 mei 2008 kunnen wij u meedelen dat de SERV vanuit sociaal-economische overwegingen geen bemerkingen heeft bij het voorontwerp van decreet.

met de meeste hoogachting,

Pieter Kerremans
administrateur-generaal

Brussel, 14 mei 2008
50/MD/kv/brfBekradvZorgverzekering

Dhr. Steven VANACKERE
Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid
en Gezin
Koolstraat 35

1000 BRUSSEL

Betreft: Adviesvraag ontwerpdecreet organisatie van de zorgverzekering.

Mijnheer de Minister,

Bij brief van 8 mei '08 werd u een advies onder voorbehoud m.b.t. bovenvermelde adviesvraag overgemaakt.

Wij hebben de eer u te melden dat de raad van de SERV op zijn bijeenkomst van heden dit advies heeft bekrachtigd.

Pieter Kerremans
administrateur-generaal

Met de meeste hoogachting,

Karel Van Eetvelt
voorzitter

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

VRU

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 44.583/3
VAN 11 JUNI 2008

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 20 mei 2008 door de Vlaamse Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "tot wijziging van het decreet van 30 maart 1999 houdende de organisatie van de zorgverzekering", heeft het volgende advies gegeven:

CDC

44.583/3

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling wetgeving zich beperkt tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond ⁽¹⁾, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

* *

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt tot het aanbrengen van een aantal wijzigingen in het decreet van 30 maart 1999 houdende de organisatie van de zorgverzekering. Die wijzigingen hebben betrekking op:

- de invoering van een vrijstelling van de verschuldigde bijdrage(n) en, in voorkomend geval, van de administratieve geldboete(n) indien de aangeslotene overlijdt of het voorwerp is van een collectieve schuldenregeling of faillissement (artikel 2);
- het opheffen van de verblijfsvoorwaarde voor minderjarigen (artikel 3, 2°);
- de opening van het recht op tenlasteneming (artikel 5, § 1); als gevolg hiervan worden ook een aantal terminologische wijzigingen aangebracht (artikelen 3, 1° en 3°, en 4, 1°);
- het omvormen van, enerzijds, de schorsing van de uitvoering van de tenlasteneming bedoeld in artikel 6, § 1, vierde lid, van het decreet van 30 maart 1999 en, anderzijds, de wachttijd bedoeld in artikel 10, § 1, tweede lid, van het decreet van 30 maart 1999 tot één rechtsfiguur, namelijk de opschorting met verlies van rechten (artikelen 4, 2°, en 5, § 2); als gevolg daarvan worden ook enkele terminologische en technische wijzigingen aangebracht (artikelen 7, 1°, 8 en 9);

⁽¹⁾ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder "rechtsgrond" de conformiteit met hogere rechtsnormen verstaan.

CDC

44.583/3

- het bepalen van de gevolgen voor de opschorting met verlies van rechten in geval van verhuis en onderbreking van de aansluiting (artikel 6);
- het creëren van een decretale rechtsgrond voor een vrijstellingsregeling voor de opschorting met verlies van rechten en voor het opleggen van een administratieve geldboete (artikel 7, 2°).

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 2

3. In de ontworpen paragraaf 7 van artikel 4 van het decreet van 30 maart 1999, dat overigens best met de ontworpen paragrafen 5 en 6 van dat artikel wordt samengesmolten ⁽²⁾, dient wellicht te worden verwezen naar het faillissement van de betrokkene ⁽³⁾, en niet naar het gegeven dat hij het voorwerp uitmaakt van een faillissementsprocedure, nu zulk een procedure uiteraard niet noodzakelijkerwijze uitloopt op een faillietverklaring.

Artikel 3

4. Krachtens de aan artikel 5, 5°, van het decreet van 30 maart 1999 toe te voegen zin (artikel 3, 2°, van het ontwerp) geldt de in die bepaling bedoelde verblijfsvoorwaarde niet voor kinderen tot de leeftijd van achttien jaar, die onder de toepassing vallen van artikel 23 van het Verdrag inzake de rechten van het kind, aangenomen te New York op 20 november 1989.

Het laatstgenoemde artikel heeft betrekking op geestelijk of lichamelijk gehandicapte kinderen. Volgens de gemachtigde is het evenwel niet de bedoeling om de *sub* artikel 3, 2°, van het ontwerp opgenomen bepaling enkel te laten gelden voor die

⁽²⁾ Minstens dienen de terminologische verschillen die bestaan tussen het ontworpen artikel 1, § 5, enerzijds, en het ontworpen artikel 1, §§ 6 en 7, anderzijds, te worden weggewerkt.

⁽³⁾ Zulks blijkt alvast uit de memorie van toelichting.

CDC

44.583/3

categorie van kinderen, maar dient ze daarentegen van toepassing te zijn op alle kinderen tot de leeftijd van achttien jaar. De zinsnede ", die onder de toepassing vallen van artikel 23 van het Verdrag inzake de Rechten van het Kind, ondertekend in New York op 20 november 1989," dient dan ook te vervallen.

5. De stellers van het ontwerp dienen te onderzoeken of, gelet op het grondwettelijke beginsel van de gelijkheid en de niet-discriminatie, de *sub* artikel 3, 2°, ontworpen bepaling niet dient te worden uitgebreid tot andere categorieën van personen die zich in een vergelijkbare situatie bevinden als kinderen tot de leeftijd van achttien jaar, zoals de verlengd minderjarigen.

Artikel 5

6. In de memorie van toelichting wordt vooropgesteld dat bij het ontworpen artikel 10, § 1, het principe van de automatische rechtsverkrijging wordt ingevoerd. Dat blijkt helemaal niet uit de tekst van die bepaling, waar aan de Vlaamse Regering een onbeperkte delegatie wordt toegekend om de datum te bepalen waarop het recht op tenlasteneming wordt geopend.

Die delegatie staat in ieder geval op gespannen voet met het in artikel 23, tweede lid, van de Grondwet vervatte legaliteitsbeginsel ⁽⁴⁾.

Krachtens artikel 23, eerste en tweede lid, van de Grondwet heeft ieder het recht om een menswaardig leven te leiden en waarborgen de wet, het decreet of de ordonnantie, rekening houdend met de overeenkomstige plichten, de economische, sociale en culturele rechten, waarvan ze de voorwaarden voor de uitoefening bepalen. Artikel 23, tweede lid, van de Grondwet staat er weliswaar niet aan in de weg dat de uitvoerende macht wordt belast met de nadere uitwerking van de betrokken regeling, maar de

⁽⁴⁾ Het recht op sociale bijstand maakt krachtens artikel 23, derde lid, 2°, van de Grondwet deel uit van de in artikel 23, tweede lid, genoemde rechten. Het opzetten van een systeem van zorgverzekering is één van de manieren waarop de decreetgever uitvoering kan geven aan de verplichting om het grondrecht op sociale bijstand te waarborgen, zodat artikel 23 van de Grondwet te dezen van toepassing is.

CDC

44.583/3

essentiële elementen ervan dienen door de wetgever te worden vastgesteld ⁽⁵⁾. Machtigingen aan de uitvoerende macht mogen er niet op neerkomen dat de onnauwkeurigheid van de door de wetgever vastgestelde beginselen wordt opgevangen of dat onvoldoende omstandige beleidskeuzes worden verfijnd ⁽⁶⁾.

Bij de beoordeling of een machtiging aan de uitvoerende macht in aangelegenheden waarop artikel 23 van de Grondwet van toepassing is, niet te ver gaat, houdt het Grondwettelijk Hof in het bijzonder rekening met de aard van de geregelde aangelegenheid, waarbij onder meer rekening wordt gehouden met het gegeven dat een omvattende regeling van de aangelegenheid door de wetgever "de doeltreffendheid van het door hem vastgestelde beleid in het gedrang zou brengen" ⁽⁷⁾, met het gegeven dat de betrokken "maatregelen gemakkelijk [kunnen] worden aangepast om tegemoet te komen aan de vereisten van de technische ontwikkeling" ⁽⁸⁾, met het gegeven dat een algemene en abstracte bepaling onverenigbaar is met de keuze van de wetgever om de geboden hulp te laten variëren in functie van de behoeften van de betrokken gerechtigden ⁽⁹⁾, met het gegeven dat de regeling op "relatief soepele wijze [moet] kunnen worden aangepast aan de evolutie van de noden en middelen" ⁽¹⁰⁾ in het betrokken beleidsdomein of met de "bijzonder technische en ingewikkelde" ⁽¹¹⁾ aard van de regeling.

Te dezen houdt het tijdstip waarop het recht op tenlasteneming wordt geopend, rechtstreeks verband met de omvang van het toegekende recht, wat een essentieel element vormt van de regeling inzake de zorgverzekering. In de memorie van toelichting worden overigens een aantal mogelijkheden terzake opgesomd, waaruit blijkt dat het bepalen van dat tijdstip moeilijk kan worden beschouwd als een louter technische

⁽⁵⁾ Zie bijv. Grondwettelijk Hof, nr. 189/2005, 14 december 2005, B.10.3.

⁽⁶⁾ Grondwettelijk Hof, nr. 147/2005, 28 september 2005, B.11.2.

⁽⁷⁾ Grondwettelijk Hof, nr. 189/2005, 14 december 2005, B.10.3.

⁽⁸⁾ *Ibid.*

⁽⁹⁾ Grondwettelijk Hof, nr. 43/2006, 15 maart 2006, B.21.

⁽¹⁰⁾ Grondwettelijk Hof, nr. 103/2006, 21 juni 2006, B.3.6.

⁽¹¹⁾ Grondwettelijk Hof, nr. 64/2008, 17 april 2008, B.32.2.

CDC

44.583/3

kwestie waarvan het regelen zonder meer aan de Vlaamse Regering kan worden overgelaten.

Artikel 6

7. Luidens het laatste lid van het ontworpen artikel 10*bis* kan de Vlaamse Regering met betrekking tot het tweede en het derde lid van dat artikel, die onder meer de opschorting met verlies van rechten als voorwerp hebben, "nadere regels bepalen". Het is niet duidelijk wat de precieze draagwijdte van deze machtiging is. Ook de memorie van toelichting bevat hierover geen enkele verduidelijking.

Indien met de genoemde bepaling enkel wordt beoogd te herinneren aan de algemene uitvoeringsbevoegdheid die bij artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen aan de Vlaamse Regering wordt verleend, is ze overbodig en dient ze uit het ontwerp te worden weggelaten.

Indien het evenwel de bedoeling is aan de Vlaamse Regering specifieke opdrachten toe te kennen, is de genoemde bepaling, temeer gelet op wat hiervoor werd opgemerkt betreffende het in artikel 23 van de Grondwet vervatte legaliteitsbeginsel, te algemeen geformuleerd. In dat geval dient die opdracht in het ontwerp te worden gepreciseerd en dienen de grenzen van de aan de Vlaamse Regering verleende bevoegdheid nader te worden omschreven.

Artikel 7

8. De vraag rijst of het ontworpen artikel 21*bis*, § 1, tweede lid, in de mate dat het betrekking heeft op de opschorting met verlies van rechten, omwille van de rechtszekerheid en regelduidelijkheid niet beter ook wordt opgenomen in artikel 10, § 1, van het decreet van 30 maart 1999. Bovendien moet worden uitgeklaard in welke verhouding deze opdracht aan de Vlaamse Regering staat met de opdracht die bij het ontworpen derde lid van artikel 10, § 1 (artikel 5 van het ontwerp), al aan de Vlaamse Regering wordt verleend.

.../...

CDC

44.583/3

Artikel 10

9. In artikel 10 moet volgens de gemachtigde worden verwezen naar artikel 7, 2°, in plaats van naar (het niet bestaande) artikel 7, 3°.

10. Gevraagd naar de verantwoording, in het licht van de terzake door het Grondwettelijk Hof uiteengezette beginselen ⁽¹²⁾, van de terugwerkende kracht die aan artikel 7, 2°, wordt verleend, verschaft de gemachtigde de volgende toelichting:

"Punt 39*bis*, § 5 (§ 6) en 39*sexies* van het Ministerieel besluit van 6 januari 2006 houdende de goedkeuring van de handleiding zorgverzekering regelen de omstandigheden waarin een niet correcte betaling van de ledenbijdrage, niet in aanmerking wordt genomen voor het opleggen van een administratieve geldboete. Dit is b.v. het geval bij administratieve fouten door de zorgkas of het Vlaams Zorgfonds, waarbij de persoon zelf geen schuld treft.

De personen aan wie een administratieve geldboete werd opgelegd en voor wie deze geldboete werd kwijtgescholden ingevolge de toepassing van deze bepalingen met ingang van 1 mei 2006, worden binnen de bestaande regelgeving nog steeds geconfronteerd met een schorsing (in de nieuwe terminologie: opschorting met verlies van rechten). Het oogmerk van de voorgestelde bepaling is om bepaalde categorieën van deze personen ook een vrijstelling te verlenen van de schorsing.

Het algemeen belang bestaat erin om een situatie recht te zetten die als onbillijk wordt ervaren. Personen die geen schuld hebben aan het feit dat bepaalde bijdragen niet werden betaald, en wiens boete daarom wordt kwijtgescholden, worden later, op het ogenblik waarop zij zorgbehoevend worden, alsnog geconfronteerd met een sanctie. Uit de behandeling van de bezwaarschriften blijkt dat voor ongeveer 30 % van de opgelegde administratieve geldboetes, effectief rechtvaardigingsgronden kunnen worden ingeroepen.

Dit duidt op het belang van een regeling voor de doelgroep die met artikel 7, 2° wordt bedoeld."

Het verdient aanbeveling om deze verantwoording, die lijkt te kunnen worden ingepast in de door het Grondwettelijk Hof uiteengezette beginselen, in de memorie van toelichting op te nemen.

⁽¹²⁾ Zie bijv. Grondwettelijk Hof, nr. 80/2008, 15 mei 2008, B.4.

VRU

44.583/3

De kamer was samengesteld uit

de Heren	J. SMETS,	staatsraad, voorzitter,
	B. SEUTIN,	
	W. VAN VAERENBERGH,	staatsraden,
Mevrouw	A.-M. GOOSSENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. B. STEEN, auditeur.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A.-M. GOOSSENS

J. SMETS

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel 2

In artikel 4 van het decreet van 30 maart 1999 houdende de organisatie van de zorgverzekering, gewijzigd bij de decreten van 18 mei 2001, 30 april 2004 en 7 mei 2004, wordt een §5 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§5. De jaarlijkse bijdrage, vermeld in §4, en in voorkomend geval de administratieve geldboete, vermeld in artikel 21bis, §1, of het nog niet geïnde deel ervan, is niet verschuldigd:

- 1° vanaf het overlijden van de aangeslotene;
- 2° als de aangeslotene het voorwerp is van een collectieve schuldenregeling;
- 3° als de aangeslotene in staat van faillissement verklaard is.”

Artikel 3

In artikel 5 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 25 november 2005, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in punt 5° worden de woorden “voorafgaand aan de aanvraag tot tenlasteneming” vervangen door

de woorden “voorafgaand aan de datum, vermeld in artikel 10, §1, eerste lid”;

- 2° aan punt 5° wordt de volgende zin toegevoegd:

“Voor kinderen tot de leeftijd van achttien jaar geldt die voorwaarde niet, en dit voor de gehele duur van de uitvoering van de tenlastenemingen en voor de duur van de eventuele verlenging ervan.”;

- 3° in punt 6° worden de woorden “voorafgaand aan de aanvraag tot tenlasteneming” vervangen door de woorden “voorafgaand aan de datum, vermeld in artikel 10, §1, eerste lid”.

Artikel 4

In artikel 6, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 18 mei 2001 en 20 december 2002, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in het tweede lid worden de woorden “vanaf het ogenblik van het indienen van een aanvraag voor tenlasteneming” geschrapt;
- 2° het vierde lid wordt opgeheven.

Artikel 5

Artikel 10 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 20 december 2002 en gewijzigd bij de decreten van 25 november 2005 en 23 december 2005, wordt vervangen door wat volgt:

“Artikel 10

§1. Het recht op een tenlasteneming wordt geopend op het volgend tijdstip:

- 1° de datum waarop de ernst en de duur van het verminderd zelfzorgvermogen ingaan, volgens de vaststelling overeenkomstig artikel 9 van het decreet;
 - 2° de datum van opname in een voorziening als vermeld in artikel 6, §1, 3°, van het decreet;
 - 3° de datum van de aanvraag, als de datum vermeld in 1°, na de datum van de aanvraag valt.
- §2. Er is een carenstijd die inhoudt dat de uitvoering van de tenlastenemingen ten vroegste ingaat vanaf de eerste dag van de vierde maand die volgt op de datum

waarop het recht op een tenlasteneming geopend wordt.

§3. De uitvoering van de tenlastenemingen wordt, met behoud van de carenstijd, vermeld in §2, voor vier maanden opgeschort met verlies van rechten voor elk jaar dat personen zich in een van de volgende situaties bevinden of hebben bevonden:

- 1° zich kunnen aansluiten en dat niet hebben gedaan;
- 2° hun bijdrage niet betaald hebben;
- 3° hun bijdrage laattijdig betaald hebben;
- 4° hun bijdrage slechts gedeeltelijk betaald hebben.

De Vlaamse Regering kan voorwaarden bepalen waarvoor bepaalde jaren waarvoor de bijdrage niet, laattijdig of slechts gedeeltelijk betaald werd niet in aanmerking worden genomen voor de opschorting met verlies van rechten.

De Vlaamse Regering bepaalt volgens welke regels gebruikers die in een behartigenswaardige toestand verkeren, de niet betaalde bijdragen alsnog kunnen betalen, of geheel of gedeeltelijk kunnen worden vrijgesteld van betaling, waardoor die opschorting met verlies van rechten vervalt.

§4. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere voorwaarden en de wijze waarop de tenlastenemingen, ook retroactief, worden uitgevoerd.”.

Artikel 6

Artikel 10bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 18 mei 2001 en vervangen bij het decreet van 24 juni 2005, wordt vervangen door wat volgt:

“Artikel 10bis

De opschorting met verlies van rechten die personen oplopen voor de jaren dat ze verplicht waren om zich aan te sluiten, wordt, ook na een verhuizing of onderbreking van de aansluiting, toegepast op de datum, vermeld in artikel 10, §1, eerste lid.

De opschorting met verlies van rechten die personen oplopen voor de jaren dat ze zich vrijwillig konden aansluiten, wordt, ook na een verhuizing of onderbreking van de aansluiting, toegepast op de datum,

vermeld in artikel 10, §1, eerste lid, als ze op die datum aan een van de volgende voorwaarden voldoen:

- 1° vrijwillig onder het toepassingsgebied van de zorgverzekering vallen;
- 2° verplicht onder het toepassingsgebied van de zorgverzekering vallen en in een in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad gevestigde voorziening als vermeld in artikel 6, §1, tweede lid, 3°, verblijven.

Het tweede lid is naast op de opschorting met verlies van rechten eveneens van toepassing op de termijn van ononderbroken aansluiting zoals bedoeld in artikel 5, 6°.”.

Artikel 7

In artikel 21bis, §1, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 december 2000 en vervangen bij het decreet van 24 juni 2005, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° de woorden “artikel 6, §1, vierde lid, en” worden geschrapt;
- 2° tussen het eerste en tweede lid wordt een nieuw lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden waaronder bepaalde jaren waarvoor de bijdrage niet, slechts gedeeltelijk of laattijdig werd betaald, niet in aanmerking worden genomen voor de toepassing van het eerste lid.”.

Artikel 8

In artikel 23ter van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 18 mei 2001 en gewijzigd bij het decreet van 24 juni 2005, worden de woorden “in artikel 6, §1, vierde lid, bedoelde schorsingsperiode” vervangen door de woorden “opschorting met verlies van rechten, vermeld in artikel 10, §1, tweede lid”.

Artikel 9

In artikel 23quater van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 24 juni 2005, worden de woorden “de schorsing, bedoeld in artikel 6, §1, vierde lid, en

de wachttijd, bedoeld in artikel 10, §1, tweede lid” telkens vervangen door de woorden “de opschorting met verlies van rechten, vermeld in artikel 10, §1, tweede lid”.

Artikel 10

Dit decreet treedt in werking op 1 januari 2009, met uitzondering van artikel 5, §3, tweede lid, en artikel 7, 2°, die uitwerking hebben met ingang van 1 mei 2006.

Brussel, 4 juli 2008.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

*De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en
Gezin,*

Steven VANACKERE

BIJLAGE
bij de memorie van toelichting:
REGULERINGSIMPACTANALYSE

REGULERINGSIMPACTANALYSE VOOR DE WIJZIGING VAN HET DECREET VAN 30 MAART 1999 HOUDENDE DE ORGANISATIE VAN DE ZORGVERZEKERING

1 Titel

Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 30 maart 1999 houdende de organisatie van de zorgverzekering.

2. Aanleiding en doel

De voorgestelde wijzigingen hebben tot doel:

- a) **Vrijstelling van de achterstallige bijdrage(n) en, in voorkomend geval, de administratieve geldboete in geval van overlijden, collectieve schuldenregeling en faillissement**

1. Aanleiding

De personen ouder dan 25 jaar die aangesloten zijn bij een erkende zorgkas, moeten jaarlijks de bijdrage voor de Vlaamse zorgverzekering betalen. Deze bijdragen moeten betaald worden bij de zorgkas waarbij betrokkene aangesloten is.

Een administratieve geldboete wordt opgelegd aan wie de bijdrage drie keren niet, onvolledig of te laat betaalt. Het Vlaams Zorgfonds staat in voor het innen van de boete en de bijdragen in het kader van de boete. (De betaling van de bijdragen verschuift dan van de zorgkas naar het Vlaams Zorgfonds.)

Bij **overlijden** van een persoon aan wie een administratieve geldboete is opgelegd, in voorkomend geval verhoogd met de achterstallige bijdragen, komt de schuld volgens het gemeen recht in de nalatenschap terecht. In principe dienen de erfgenamen dan te worden aangeschreven.

De ervaringen van de Vlaamse belastingdienst tonen aan dat deze procedure veel tijd in beslag neemt en dat de kosten niet in verhouding staan tot mogelijke baten. Daarom is het aangewezen de administratieve geldboete en de achterstallige bijdragen in hoofde van een overleden persoon kwijt te schelden.

Een gelijkaardige situatie stelt zich bij personen die ernstige financiële problemen hebben en een verzoek tot **collectieve schuldenregeling** indienen. Zodra de rechter deze persoon toegelaten heeft in de collectieve schuldenregeling, moet de zorgkas of het Vlaams Zorgfonds, volgens de bestaande regelgeving, aangifte doen van schuldvordering.

Deze aangifte en de opvolging hiervan verlopen volgens een omslachtige procedure die een zware administratieve belasting betekent voor de zorgkas of het Vlaams Zorgfonds.

De ervaringen tonen aan dat de verschuldigde bijdragen hoogst uitzonderlijk volledig gerecupereerd worden. Integendeel, de bijdragen worden regelmatig volledig kwijtgescholden.

Als er toch een bedrag gerecupereerd wordt, is dit meestal slechts een zeer klein bedrag dat maandelijks afbetaald wordt.

Ook hier kan geconcludeerd worden dat de kosten niet in verhouding staan tot mogelijke baten. Vandaar dat het aangewezen is de achterstallige bijdragen evenals de eventuele administratieve geldboete, in hoofde van deze personen kwijt te schelden.

Ook in geval van een **faillissement** dient de zorgkas of het Vlaams Zorgfonds aangifte van schuldvordering te doen.

Hier tonen de ervaringen aan dat de procedure vaak jaren aansleept en er zeer zelden een bedrag kan geïnd worden. Wordt de persoon verschoonbaar verklaard, dan kan de schuldvordering definitief niet worden opgeëist. Als de persoon niet verschoonbaar verklaard wordt, zal toch zeer zelden een geldsom kunnen gerecupereerd worden. De financiële situatie van deze personen is immers zeer precair.

2. Beleidsdoelstellingen

De gewenste doelstellingen van de regelgeving is om **in geval van overlijden, collectieve schuldenregeling en faillissement, de achterstallige bijdrage(n) en, in voorkomend geval, de administratieve geldboete vrij te stellen.**

Anderzijds beoogt de huidige regelgeving ook om de loodzware administratieve last te verlagen van de overheid die met de invordering van de schulden belast is.

Gelet op artikel 179 van de Grondwet, waarin o.a. wordt gesteld dat geen gratificatie ten laste van de staatskas kan worden toegekend dan krachtens een wet, is voor de beoogde kwijtschelding een decretale rechtsgrond of regeling noodzakelijk.

Dit punt zal in deze reguleringssimpactanalyse verder worden besproken, in drie verschillende onderdelen: deel 1 in geval van overlijden van een persoon, deel 2 wanneer een persoon het voorwerp uitmaakt van een collectieve schuldenregeling en deel 3 in geval van faillissement.

b) Een duidelijke en sluitende regeling te voorzien met betrekking tot de opgelopen sancties in geval van verhuis of onderbreking van de aansluiting

1. Aanleiding

Het huidige artikel 10bis van het decreet bepaalt dat de Vlaamse Regering de voorwaarden en de wijze regelt waarop de schorsing en wachttijd (in de toekomst opschorting met verlies van rechten) en daarnaast de termijn van onafgebroken aansluiting alvorens een aanvraag tot een tenlasteneming kan worden ingediend (specifieke maatregel bij laattijdige aansluiting in het facultatieve systeem voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad) behouden blijven na een onderbreking in de aansluiting.

Dit artikel blijkt in de praktijk te eng. Met betrekking tot de uitvoering van de vernoemde sancties houdt het decreet tot op heden te weinig rekening met het feit dat de situatie van de personen herhaaldelijk kan wisselen.

Zo kan een inwoner van het tweetalige gebied Brussel Hoofdstad zijn aansluiting vrijwillig stopzetten en nadien opnieuw aansluiten. Men kan ook verhuizen en hier zijn er heel wat mogelijkheden: men kan van Vlaanderen naar het buitenland of Wallonië verhuizen, en dan later terugkeren naar Vlaanderen; men kan van Brussel, al of niet via het buitenland, naar Vlaanderen verhuizen,

In het decreet ontbreken tot op heden bepalingen die duidelijk stellen of de sancties na dergelijke situatiewisselingen al of niet behouden blijven.

2. Beleidsdoelstellingen

Gelet op hetgeen werd beschreven onder “aanleiding” dringt zich een maatregel op die alle situaties op eenzelfde manier kan opvangen, wat met dit voorstel beoogd wordt. Daar de redactie van het huidige artikel 10bis aanleiding kan geven tot verwarring, wordt voorgesteld het volledige artikel te vervangen. Daarbij wordt gekozen voor volgende krachtlijnen:

- De opschorting met verlies van rechten die men oploopt terwijl men verplicht is om aan te sluiten, wordt altijd toegepast op het moment van de start van de tenlasteneming (ook na verhuis of na onderbreking van de aansluiting);

Het is immers logisch dat men de sancties die men in een verplicht stelsel oploopt, niet kan ontwijken door te verhuizen of de aansluiting te onderbreken. Daarom wordt voor deze regeling gekozen.

- De opschorting met verlies van rechten en de termijn van ononderbroken aansluiting die men oploopt terwijl men vrijwillig kon aansluiten, worden enkel toegepast als men op het moment van de start van de tenlasteneming onder de vrijwillige aansluiting valt (ook na verhuis of na onderbreking van de aansluiting).

Daarnaast worden deze sancties toegepast als men op het moment van de start van de tenlasteneming in een Brusselse residentiële voorziening verblijft en men op dat moment in Vlaanderen zou ingeschreven zijn in het bevolkingsregister.

Concreet betekent dit dat iemand die sancties oploopt terwijl hij in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad woont, deze sancties niet meeneemt als hij naar Vlaanderen verhuist. Verhuist hij echter nadien opnieuw naar het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, dan worden de sancties die in de vroegere periode in Brussel opgelopen zijn, opnieuw van toepassing.

Waarom is voor deze regeling gekozen?

Een persoon die in een vrijwillig stelsel de keuze heeft om al of niet aan te sluiten en die ervoor kiest om niet aan te sluiten, kan bij verhuis naar een gebied waar de aansluiting verplicht is, o.i. niet gesanctioneerd worden voor zijn vroegere keuze. Dit is o.i. in strijd met het gelijkheidsbeginsel.

Dit maakt het echter meteen onbillijk om aan personen die initieel wel ervoor gekozen hebben om vrijwillig bij de zorgverzekering aan te sluiten en die nadien in het vrijwillig stelsel niet meer alle bijdragen volledig betaalden, wel te sanctioneren bij een eventuele verhuis naar het Vlaamse Gewest.

Vandaar is er voor gekozen om de sancties nooit mee te nemen bij verhuis van een gebied waar vrijwillige aansluiting geldt, naar een gebied waar een verplichte aansluiting geldt.

Omdat een inwoner van het Vlaamse gewest die slechts tijdelijk zou verblijven in het tweetalige gebied Brussel Hoofdstad, bij een latere terugkeer in het Vlaamse Gewest de sancties behoudt, is het echter billijk en consistent om dit principe eveneens in te schrijven voor inwoners van het tweetalige gebied Brussel hoofdstad: wanneer zij na een onderbreking opnieuw onder de vrijwillige toepassing van de zorgverzekering vallen, behouden zij de eventuele opgelopen sancties.

c) Principeel te voorzien in de automatische opening van rechten.**1. Aanleiding**

In het voorstel wordt een decretale basis gecreëerd voor het principe van automatische opening van rechten. In het regeerakkoord 2004 engageerde de regering zich tot het maximaal realiseren van de automatische toekenning van rechten en tegemoetkomingen binnen een vereenvoudigde regelgeving en dit zonder overbodige administratieve verplichtingen. (zie het regeerakkoord van de Vlaamse regering 2004-2009, onder het hoofdstuk IV. ZORGEN VOOR MEKAAR, ZEKER VAN ZORG).

Aanleiding hiervoor is dat momenteel bij decreet vastgelegd is dat de tegemoetkomingen van de zorgverzekering pas kunnen ingaan vanaf de eerste dag van de vierde maand na de aanvraag. Dit vormt een probleem voor de personen die recht kunnen hebben op tegemoetkomingen en die zorgbehoevend zijn, maar die geen aanvraag indienen. Zij verliezen nu tegemoetkomingen voor een aantal maanden, louter omwille van het feit dat zij niet voldoen aan de administratieve verplichting van het tijdig indienen van een aanvraag.

2. Beleidsdoelstellingen

De uitwerking wordt gedelegeerd aan de regering. Zo wordt aan de Vlaamse Regering de mogelijkheid geboden om het recht op tenlastenemingen te laten ontstaan vanaf volgende data:

- het ogenblik van de opname in een residentiële voorziening;
- het ogenblik vanaf wanneer de zorgbehoevendheid kan worden aangetoond via een geldig attest;
- het ogenblik vanaf wanneer de zorgbehoevende een aanvraag indient op basis van een geldige indicatiestelling voor de zorgverzekering.

De aanvraag wordt in deze een formaliteit die nog slechts nodig is voor de praktische en administratieve uitvoering, maar die (ook indien laattijdig ingediend) geen negatieve effecten genereert op het vlak van de rechtsverkrijging.

Het weze opgemerkt dat de uitvoering van de tenlastenemingen nog steeds pas ingaat op de eerste dag van de vierde maand die volgt op deze datum die door de Vlaamse Regering wordt bepaald. Het principe van de carenstijd blijft zodoende behouden.

Dit punt zal in deze reguleringsimpactanalyse niet verder worden besproken, maar zal opgenomen worden in de reguleringsimpactanalyse die zal opgesteld worden wanneer de regering het principe van de automatische toekenning van rechten zal uitwerken.

d) Het creëren van een rechtsgrond voor de vrijstelling van de opschorting met verlies van rechten**1. Aanleiding**

Toen de administratieve geldboete ingevoerd werd, is decretaal vastgelegd dat onder bepaalde voorwaarden een jaar waarin niet of te laat betaald werd toch niet zou meetellen voor de administratieve boete. De Vlaamse Regering heeft de bevoegdheid om deze voorwaarden te bepalen aan de minister gedelegeerd. De minister heeft deze voorwaarden vastgelegd in het ministerieel besluit houdende de goedkeuring van de handleiding zorgverzekering.

Dit impliceert dat er momenteel vrijstellingsgronden zijn voor de administratieve boete, maar dat deze vrijstellingsgronden niet gelden voor de sancties van schorsing en wachttijd (de toekomstige opschorting met verlies van rechten) en van termijn van ononderbroken aansluiting alvorens een aanvraag voor een tenlasteneming kan ingediend worden.

2. Beleidsdoelstellingen

In bepaalde situaties is het echter aangewezen om niet alleen de administratieve geldboete kwijt te schelden, maar ook de schorsing en wachttijd of de opschorting met verlies van rechten te laten vallen. In een aantal gevallen kunnen er immers moeilijk argumenten gevonden worden om geen administratieve boete op te leggen, maar wel de opschorting met verlies van rechten.

Als voorbeeld hiervan kan o.m. verwezen worden naar de volgende situaties:

- vermist of afwezig verklaard zijn of van ambtswege afgevoerd zijn uit het rijksregister;
- bij verplichte aansluiting: fout zorgkas waardoor de uitnodiging tot betaling van de bijdrage niet of niet tijdig ontvangen werd;
- fout Vlaams Zorgfonds, rijksregister of Kruispuntbank Sociale Zekerheid;
- lopend onderzoek m.b.t. de aansluitingsplicht.

Het weze opgemerkt dat er geen rechtsgrond gecreëerd wordt voor de vrijstelling van de termijn van ononderbroken aansluiting alvorens men een tenlasteneming kan aanvragen.

Naast de voorgestelde vrijstellingen van boete blijft de mogelijkheid behouden om de schorsing en wachttijd of de opschorting met verlies van rechten te laten vervallen voor gebruikers die zich in een behartigenswaardige toestand bevinden. De mogelijkheid blijft dus bestaan om in te grijpen in schrijnende situaties.

Dit punt zal in deze reguleringsimpactanalyse niet verder worden besproken, maar zal opgenomen worden in de reguleringsimpactanalyse die zal opgesteld worden wanneer de regering de voorwaarden zal bepalen waaronder bepaalde jaren waarvoor de bijdrage niet, slechts gedeeltelijk of laattijdig werd betaald, niet in aanmerking worden genomen voor de opschorting met verlies van rechten.

e) De verblijfsvoorwaarde om tenlastenemingen te kunnen genieten in overeenstemming te brengen met de bepalingen van het Kinderrechtenverdrag

1. Aanleiding

N.a.v. de parlementaire vraag nr. 102 van 15 februari 2006 van mevrouw Elke Roex werd aan het Kinderrechtencommissariaat een advies gevraagd betreffende de voorwaarde om tenlastenemingen te genieten in het kader van de zorgverzekering, opgenomen in artikel 5, 4°, van het decreet van 30 maart 1999 houdende de organisatie van de zorgverzekering. Deze voorwaarde zou mogelijks de bepalingen van het Verdrag van New York van 20 november 1989 inzake de Rechten van het Kind (goedgekeurd bij decreet van 15 mei 1991) miskennen.

Het betreffende artikel 5, 4° van het decreet bepaalt dat de gebruiker ten minste vijf jaar:

- in het Nederlandse taalgebied of het tweetalige gebied Brussel – Hoofdstad moet wonen of
- ononderbroken sociaal verzekerd moet zijn in de lidstaten van de Europese Unie of in de staten die partij zijn bij de Europese Economische Ruimte.

In het advies gegeven op 29 mei 2006 door het Kinderrechtencommissariaat werd gesteld dat het opportuun zou zijn de voormelde voorwaarde te laten vervallen voor minderjarigen, inzonderheid gezien de premisse van het hoger belang van het kind (artikel 3 Kinderrechtenverdrag) en het

recht op een volwaardig en behoorlijk leven in omstandigheden die de waardigheid van het kind verzekeren, zijn zelfstandigheid bevorderen en zijn actieve deelneming aan het gemeenschapsleven vergemakkelijken (artikel 23 Kinderrechtenverdrag).

Uit het verdrag volgt eveneens dat de lidstaten mee moeten instaan voor het recht op een passende levensstandaard. Artikel 27 Kinderrechtenverdrag vermeldt hier o.m. dat dit een levensstandaard is die 'toereikend is voor de lichamelijke, geestelijke, intellectuele, zedelijke en maatschappelijke ontwikkeling van het kind'. Hoewel hier de ouders als eerste verantwoordelijken worden beschouwd, wordt tegelijk toegevoegd dat de staten hen daarbij actief moeten ondersteunen.

2. Beleidsdoelstellingen

Uit het advies van het Kindercommissariaat blijkt duidelijk dat de zorgverzekering, wat deze voorwaarde betreft, van bij haar oprichting het Kinderrechtenverdrag heeft miskend. Doelstelling van de huidige regelgeving is om de zorgverzekering, van bij haar oprichting, alsnog in overeenstemming te brengen met het kinderrechtenverdrag. Deze regeling draagt immers rechtstreeks bij tot het belang van het kind. Voorgesteld wordt om deze bepaling te laten ingaan vanaf 1 oktober 2001, met name de datum van inwerkingtreding van het decreet van 30 maart 1999.

Dit punt zal in deze reguleringsimpactanalyse niet verder worden besproken daar deze wijziging geen enkele nieuwe verplichting oplegt, geen nieuw recht toekent en ook geen wijziging aanbrengt aan reeds bestaande rechten of verplichtingen (punt 3.4 van de omzending VR 2004/13 van 17 december 2004 betreffende de invoering van de lichte reguleringsimpactanalyse). Dit is immers de expliciete integratie van de toepasselijkheid van een hogere rechtsnorm.

f) Administratieve vereenvoudiging qua terminologie door te voeren door de begrippen 'schorsing' en 'wachttijd' te vervangen door het begrip 'opschorting'

1. Aanleiding

In artikel 6, §1, 4de lid, van het decreet 30 maart 1999 houdende de organisatie van de zorgverzekering wordt bepaald dat de uitvoering van de tenlastenemingen met vier maanden wordt opgeschort voor elk jaar dat een aangeslotene geheel of gedeeltelijk heeft nagelaten de verschuldigde bijdragen te betalen. Het betreft hier de **schorsing** opgelegd aan personen die onderworpen zijn aan de aansluitingsplicht.

Artikel 10, §1, 2de lid, van het decreet legt een opschorting op in de uitvoering van de tenlastenemingen, aan personen die binnen het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad wonen of die niet in België wonen, maar voor wie uit eigen recht, omwille van tewerkstelling in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, het sociale zekerheidsstelsel van België toepasselijk is, met name de personen bedoeld in artikel 4, §2 en §2ter, tweede lid, van dit decreet. De uitvoering van de tenlastenemingen wordt met vier maanden opgeschort voor elk jaar dat zij, na de inwerkingtreding van artikel 4, §2 en §2ter, tweede lid, van dit decreet, vanaf het ogenblik dat zij kunnen aansluiten, hebben gewacht om zich aan te sluiten bij een zorgkas of de bijdragen te betalen. Het betreft hier de **wachttijd** die wordt opgelegd aan personen die gebruik kunnen maken van de mogelijkheid tot vrijwillige aansluiting. Voor deze personen kan wachttijd en schorsing gecumuleerd worden.

Beide begrippen geven aanleiding tot verwarring.

2. Beleidsdoelstellingen

Doelstelling van de huidige regelgeving is om de verwarring tussen beide begrippen op te heffen. Gelet op de verwarring tussen enerzijds de schorsing en daarnaast de wachttijd, die beiden dezelfde gevolgen genereren, wordt voorgesteld om beide begrippen te vatten in één begrip, nl. de opschorting met verlies van rechten.

Dit punt zal in deze reguleringssimpactanalyse niet verder worden besproken daar deze wijziging geen enkele nieuwe verplichting oplegt, geen nieuw recht toekent en ook geen wijziging aanbrengt aan reeds bestaande rechten of verplichtingen (punt 3.4 van de omzendingbrief VR 2004/13 van 17 december 2004 betreffende de invoering van de lichte reguleringssimpactanalyse).

g) Jaren die niet in aanmerking komen voor de administratieve geldboete

1. Aanleiding

In toepassing van artikel 21bis van het decreet van 30 maart 1999 houdende de organisatie van de zorgverzekering wordt een administratieve geldboete opgelegd aan personen die de bijdrage drie keer niet, onvolledig of te laat betaald hebben.

Artikel 19ter, §1, tweede lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 september 2001 houdende de erkenning, de registratie en de machtiging, en houdende de aansluiting, de aanvraag en de tenlasteneming in het kader van de zorgverzekering, bepaalt dat de minister de nadere voorwaarden kan bepalen waaronder bepaalde jaren waarvoor de bijdrage niet, onvolledig of te laat werd betaald, niet in aanmerking worden genomen voor de vaststelling van de administratieve geldboete.

Deze bepaling impliceert een gehele of gedeeltelijke kwijtschelding van de administratieve geldboete.

2. Beleidsdoelstellingen

De regelgeving betreffende het geheel of gedeeltelijk kwijtschelden van de administratieve geldboete werd ingeschreven bij Besluit van de Vlaamse Regering.

Gelet op artikel 179 van de Grondwet, waarin o.a. wordt gesteld dat geen gratificatie ten laste van de staatskas kan worden toegekend dan krachtens een wet, is voor de beoogde kwijtschelding een decretale rechtsgrond noodzakelijk.

Doelstelling is thans om de bestaande regelgeving, die werd ingevoerd bij besluit van de Vlaamse Regering, een decretale basis te geven.

Dit punt zal in deze reguleringssimpactanalyse niet verder worden besproken daar deze wijziging geen enkele nieuwe verplichting oplegt, geen nieuw recht toekent en ook geen wijziging aanbrengt aan reeds bestaande rechten of verplichtingen (punt 3.4 van de omzendingbrief VR 2004/13 van 17 december 2004 betreffende de invoering van de lichte reguleringssimpactanalyse).

3. Opties

a) Kwijtschelding achterstallige bijdragen en administratieve geldboete

1. In geval van overlijden

Optie 1: nuloptie

Bij overlijden valt volgens het gemeen recht de schuld in de nalatenschap van de overledene. Het Vlaams Zorgfonds zal een vordering dienen te richten tot de erfgenamen.

Optie 2: voorliggende regulering

Van zodra de aangeslotene overlijdt, zijn zowel de achterstallige bijdragen als de administratieve geldboete niet meer verschuldigd.

Optie 3: kwijtschelden boete maar behouden achterstallige bijdragen

Bij deze optie wordt de administratieve geldboete kwijtgescholden bij overlijden van de persoon, doch de achterstallige bijdragen worden behouden als openstaande schuld ten laste van de nalatenschap.

Optie 4: kwijtschelden achterstallige bijdragen en behouden boete

Bij deze optie worden de achterstallige bijdragen kwijtgescholden bij overlijden van de persoon, doch de administratieve geldboete wordt behouden als openstaande schuld ten laste van de nalatenschap.

2. In geval van collectieve schuldenregeling**Optie 1: nuloptie**

De huidige regelgeving blijft behouden. Het betreft hier:

- 1) Artikel 39bis, §6 van de handleiding zorgverzekering, enige bijlage bij Ministerieel Besluit van 6 januari 2006 houdende de goedkeuring van de handleiding zorgverzekering, waarbij de administratieve geldboete vervalt indien na het opleggen hiervan betrokkene het bewijs levert dat hij het voorwerp is van een collectieve schuldenregeling.
- 2) Artikel 39bis, §5, 3° van dezelfde handleiding waarbij de niet tijdige of volledige betaling van de bijdrage niet in aanmerking genomen wordt voor het opleggen van een administratieve geldboete indien de aangeslotene ononderbroken en minstens van 1 maart tot 30 april van het jaar waarvoor de bijdrage niet tijdig of volledig werd betaald, het voorwerp is van een collectieve schuldenregeling.
- 3) Artikel 39 sexies 3° van dezelfde handleiding, waarbij de aangeslotene, in het kader van de regularisatiemogelijkheid, dient aan te tonen dat hij minstens van 1 november 2005 tot en met 30 april 2006 het voorwerp was van een collectieve schuldenregeling.
- 4) Artikel 1675/2 en volgende van het gerechtelijk wetboek betreffende de Collectieve schuldenregeling.

Optie 2: voorliggende regulering

Gedurende de periode waarvoor de aangeslotene het voorwerp is van een collectieve schuldenregeling zijn de op dat ogenblik verschuldigde bijdragen of het nog niet geïnde deel ervan en, in voorkomend geval, de administratieve geldboete niet meer verschuldigd.

Optie 3: een gehele of gedeeltelijke kwijtschelding van schuld is mogelijk

Bij deze optie wordt, in geval van collectieve schuldenregeling, de zorgkas of in voorkomend geval het Vlaams Zorgfonds de mogelijkheid te geven om akkoord te gaan met een gehele of gedeeltelijke kwijtschelding van bijdragen en van administratieve geldboete.

Optie 4: bij collectieve schuldenregeling blijft de boeteteller op nul

Bij deze optie wordt de niet tijdige of volledige betaling van de bijdrage niet in aanmerking genomen voor het opleggen van een administratieve geldboete gedurende de periode waarvoor de aangeslotene het voorwerp is van een collectieve schuldenregeling.

3. In geval van faillissement**Optie 1: nuloptie**

Er wordt geen specifieke regeling uitgewerkt bij faillissement.

Optie 2: voorliggende regulering

Gedurende de periode waarvoor de aangeslotene het voorwerp is van een faillissementsprocedure zijn de op dat ogenblik verschuldigde bijdragen of het nog niet geïnde deel ervan en, in voorkomend geval, de administratieve geldboete niet meer verschuldigd.

Optie 3: kwijtschelden boete maar behouden achterstallige bijdragen

In geval van faillissement, wordt de administratieve geldboete kwijtgescholden, doch de achterstallige bijdragen blijven verschuldigd als openstaande schuld.

Optie 4: kwijtschelden achterstallige bijdragen en behouden boete

In geval van faillissement, worden de achterstallige bijdragen kwijtgescholden, doch de administratieve geldboete blijft verschuldigd als openstaande schuld.

b) Opgelopen sancties in geval van verhuis of onderbreking van de aansluiting**Optie 1: nuloptie**

Schorsing wordt steeds toegepast. Wachtijd en termijn van ononderbroken aansluiting worden enkel toegepast in Brussel.

Optie 2: voorliggende regulering

Opschorting met verlies van rechten die men oploopt terwijl men verplicht is om aan te sluiten, worden altijd toegepast op het moment van de aanvraag voor tenlasteneming, ook na verhuis of na onderbreking van zijn aansluiting;

Opschorting met verlies van rechten en de termijn van ononderbroken aansluiting die men oploopt terwijl men vrijwillig kon aansluiten, worden enkel toegepast als men op het moment van de opening van de tenlasteneming onder de vrijwillige aansluiting valt, ook na verhuis of na onderbreking van de aansluiting.

Optie 3: opschorting met verlies van rechten wordt altijd toegepast, behalve voor personen die in het vrijwillige systeem nooit aansloten

Opschorting met verlies van rechten dat men oploopt terwijl men verplicht is om aan te sluiten, wordt altijd toegepast op het moment van de aanvraag voor tenlasteneming, ook na verhuis of na onderbreking van zijn aansluiting (idem als in optie 2).

Voor personen die een bijdrage betaald hebben terwijl ze vrijwillig konden aansluiten: opschorting met verlies van rechten en de termijn van ononderbroken aansluiting die men oploopt terwijl men vrijwillig kon aansluiten, worden altijd (dus in verplicht en vrijwillig stelsel) toegepast op het moment van de aanvraag.

Voor personen die nooit een bijdrage betaald hebben terwijl ze vrijwillig konden aansluiten: opschorting met verlies van rechten en de termijn van ononderbroken aansluiting die men oploopt terwijl men vrijwillig kon aansluiten, worden enkel toegepast als men op het moment van de aanvraag voor tenlasteneming onder de vrijwillige aansluiting valt, ook na verhuis of na onderbreking van de aansluiting.

4 Effecten**a) Kwijtschelding achterstallige bijdragen en administratieve geldboete****1. in geval van overlijden**

Oplijsting van de doelgroepen:

- de overheid;
- de erfgenamen.

Optie 1: nuloptie**Baten en kosten**

Doelgroep 1: de overheidGevolgen doelgroep 1 – kosten:

1) De schuldvordering valt in de nalatenschap.

De overheid dient de erfgenamen op te sporen. Hierbij dient men navraag te doen bij de notaris die eventueel met de afwikkeling van de nalatenschap belast is, bij het gemeentebestuur of bij de diensten belast bij de invordering van de successierechten.

De overheid dient na te kijken of deze eventuele erfgenamen de nalatenschap hebben aanvaard (Rechtbank van Eerste Aanleg). De overheid dient de erfgenamen aan te schrijven, en aangetekend in gebreke te stellen.

Bij weigering van betaling moet de overheid de erfgenamen voor de rechtbank dagen. De procedurekosten dienen dan te worden voorgeschoten door het Vlaams Zorgfonds of de betrokken zorgkas.

Indien er geen erfgenamen zijn die de nalatenschap aanvaarden zal een verzoekschrift dienen neergelegd te worden bij de Rechtbank van Eerste aanleg tot aanstelling van een curator van de onbeheerde nalatenschap.

Een dergelijke procedure kan een vrij lange periode in beslag nemen (een jaar is geen uitzondering) en de kansen op recuperatie zijn zeer gering aangezien de curator zijn werkingskosten bij voorrang kan inbrengen op de nog aanwezige activa.

2) De kostprijs en de tijd die in de eventuele invordering lastens de erfgenamen kruipt kan mogelijks niet in verhouding staan met het eerder geringe bedrag van de schuldvordering. Contact werd opgenomen met de Vlaamse Belastingdienst dewelke dit bevestigde.

Gevolgen doelgroep 1 baten

Het enige voordeel met de voorgestelde regeling is de potentiële invordering van de boete en van de achterstallige bijdragen, terwijl evenwel de omvang van de boete niet in verhouding staat met de kostprijs, tijd en werklast die een invordering tegen de erfgenamen met zich meebrengt.

Doelgroep 2: de erfgenamenGevolgen doelgroep 2 –kosten:

De erfgenamen worden geconfronteerd met een bijkomende schuldvordering – de administratieve boete. Eventueel zelfs een gedwongen invordering.

De erfgenamen van een persoon wiens administratieve boete slechts had kunnen opgelegd worden na 1 januari van het jaar volgend op het overlijden worden echter met deze bijkomende schuld niet meer geconfronteerd.

De erfgenamen van een persoon wiens administratieve geldboete opgelegd wordt in het kalenderjaar van het overlijden zelf, worden wel nog geconfronteerd met deze schuld.

Gevolgen doelgroep 2 – baten:

Geen.

Juridisch-technische effecten

Het feit dat de erfgenamen wel nog met een boete geconfronteerd worden die opgelegd wordt tijdens het kalenderjaar van het overlijden maar niet meer tijdens het kalenderjaar volgend op het overlijden lijkt problematisch.

Hetzelfde geldt voor de bijdrage zelf die indien nog verschuldigd na het overlijden, niet meer betaald moet worden, terwijl de boete wel opeisbaar blijft.

Er zijn verder geen juridisch-technische effecten bij de voorliggende regulering.

Optie 2: voorliggende reguleringBaten en kosten

Doelgroep 1: de overheidGevolgen doelgroep 1 – baten:

Geen nood meer aan tijdrovende en kostelijke invordering tegen de erfgenamen.

De budgettaire weerslag van het niet langer opeisbaar zijn van de geldboetes en de bijdragen na overlijden zal dan ook ruimschoots gecompenseerd worden met het besparen aan tijd en middelen aan de invordering ervan tegen de erfgenamen.

Gevolgen doelgroep 1 – kosten:

De inkomsten uit de inning van de boete en de bijdragen vallen weg.

Doelgroep 2: de erfgenamenGevolgen doelgroep 2 – baten:

De erfgenamen kunnen na het overlijden van de erflater niet meer geconfronteerd worden met een administratieve boete.

Juridisch-technische effecten

Er zijn verder geen juridisch-technische effecten bij de voorliggende regulering.

Optie 3: : kwijtschelden boete maar behouden achterstallige bijdragen

Baten en kosten

Doelgroep 1: de overheidGevolgen doelgroep 1 – baten en kosten:

De kosten zijn dezelfde als voor de nuloptie. De eventueel te recupereren schuldvordering is gereduceerd tot enkel de bijdragen, zodat de disproportie tussen de kosten voor invordering en het bedrag van de eventueel te recupereren schuld groter is.

Doelgroep 2: de erfgenamenGevolgen doelgroep 2 - kosten:

De erfgenamen kunnen na het overlijden van de erflater nog steeds geconfronteerd worden met een openstaande schuldvordering en eventueel zelfs met een gedwongen invordering.

Juridisch-technische effecten

Geen

Optie 4: kwijtschelden achterstallige bijdragen en behouden boete

Baten en kosten

Doelgroep 1: de overheidGevolgen doelgroep 1 – baten en kosten:

Bij deze optie zou worden overwogen om de achterstallige bijdragen kwijt te schelden bij overlijden van de persoon, doch de administratieve geldboete nog te behouden als openstaande schuld ten laste van de nalatenschap. Bij deze optie blijven de problemen, de kostprijs en de tijd bij de eventuele invordering van de bijdragen dezelfde als bij de eerste optie. Gezien het bedrag van de schuldvordering eveneens vrij gering zal zijn, staat dit opnieuw niet in verhouding met de verwachte kostprijs en tijd. Bovendien is het niet echt logisch om een schuld kwijt te schelden, terwijl men de boete die men oploopt omdat men de schuld niet (tijdig of volledig) heeft betaald, handhaaft.

De kosten zijn dezelfde als voor de nuloptie. De eventueel te recupereren schuldvordering is gereduceerd tot enkel de administratieve geldboete, zodat de disproportie tussen de kosten voor invordering en het bedrag van de eventueel te recupereren schuld groter is.

Doelgroep 2: de erfgenamenGevolgen doelgroep 2 - kosten:

De erfgenamen kunnen na het overlijden van de erflater nog steeds geconfronteerd worden met een openstaande schuldvordering en eventueel zelfs met een gedwongen invordering.

Juridisch-technische effecten

Geen.

Verantwoording van de keuze van de optie

Op basis van een vergelijking tussen de voor- en nadelen van de verschillende opties voor de verschillende doelgroepen kunnen we stellen dat:

- de **nuloptie geenszins te verkiezen** is. De kostprijs en de tijd die besteed wordt aan de eventuele invordering lastens de erfgenamen, staat niet in verhouding tot het eerder geringe bedrag van de schuldvordering. Bepaalde erfgenamen worden geconfronteerd met een bijkomende schuldvordering – de administratieve geldboete
- de **tweede optie de voorkeur verdient** boven de derde en de vierde optie. Erfgenamen worden in de tweede optie in geen enkel geval nog geconfronteerd met een bijkomende schuldvordering, in de derde en vierde optie blijft steeds een deel van de schuld bestaan. De overheid zal in de tweede optie geen inkomsten meer kunnen innen, maar zal ook geen –relatief hoge- uitgaven meer moeten maken om de –relatief lage- inkomsten te innen.

2. In geval van collectieve schuldenregeling

Oplijsting van de doelgroepen:

- de overheid;
- de betrokken persoon die het voorwerp is van een collectieve schuldenregeling.

Optie 1: nuloptie

Baten en kosten

Doelgroep 1: de overheid

Gevolgen doelgroep 1 –kosten:

1) Bij collectieve schuldenregeling vervalt krachtens artikel 39bis, §6 van de handleiding zorgverzekering, enige bijlage bij Ministerieel Besluit van 6 januari 2006 houdende de goedkeuring van de handleiding zorgverzekering de administratieve geldboete indien na het opleggen hiervan betrokkene het bewijs levert dat hij het voorwerp is van een collectieve schuldenregeling. Enkel de bijdragen kunnen nog opgevraagd worden.

Krachtens artikel 39bis, §5, 3° van de handleiding zorgverzekering, enige bijlage bij Ministerieel Besluit van 6 januari 2006 houdende de goedkeuring van de handleiding zorgverzekering wordt de niet tijdige of volledige betaling van de bijdrage niet in aanmerking genomen voor het opleggen van een administratieve geldboete indien de aangeslotene ononderbroken en minstens van 1 maart tot 30 april van het jaar waarvoor de bijdrage niet tijdig of volledig werd betaald, het voorwerp is van een collectieve schuldenregeling.

In het kader van de regularisatiemogelijkheid diende de aangeslotene overeenkomstig artikel 39 sexies 3° van de handleiding aan te tonen dat hij minstens van 1 november 2005 tot en met 30 april 2006 het voorwerp was van een collectieve schuldenregeling.

De betrokken zorgkas of in voorkomend geval het Vlaams Zorgfonds, moet tijdig aangifte van schuldvordering doen in handen van de schuldbemiddelaar.

De schuldbemiddelaar moet een ontwerp van minnelijke aanzuiveringsregeling overmaken.

De betrokken zorgkas of in voorkomend geval het Vlaams Zorgfonds, moet in dat geval tijdig aan de schuldbemiddelaar meedelen dat zij niet akkoord kunnen gaan met een (gedeeltelijke) kwijtschelding van bijdragen.

Vaak wordt de minnelijke aanzuiveringsregeling dan toch door de rechter bekrachtigd waarbij hij rechtsmisbruik in hoofde van de zorgverzekering vaststelt.

Bij gebreke aan akkoord wordt door de rechter een gerechtelijke aanzuiveringsregeling opgelegd. In de praktijk is gebleken dat het zeer zelden komt tot een volledige recuperatie van de bijdragen, en vaak de bijdragen zelfs volledig worden kwijtgescholden.

2) De ervaring van het Vlaams Zorgfonds leert dat de kostprijs en de tijd die in de invordering lastens personen die het voorwerp zijn van een collectieve schuldenregeling kruipt niet in verhouding staat tot het eerder geringe bedrag van de schuldvordering. De hele procedure collectieve schuldenregeling kan bovendien meerdere jaren in beslag nemen.

3) Na het opleggen van de boete is al voorzien dat die bij collectieve schuldenregeling komt te vervallen: in artikel 39 bis § 6 van de Handleiding Zorgverzekering, goedgekeurd bij ministerieel besluit van 6 januari 2006, staat vermeld dat wanneer na het opleggen van een administratieve geldboete aan de zorgkas of het Vlaams Zorgfonds een kennisgeving wordt gedaan van een collectieve schuldenregeling, de aan de kennisgeving voorafgaande niet-betalingen, gedeeltelijke betalingen of laattijdige betalingen van de bijdrage, met terugwerkende kracht niet in aanmerking genomen worden voor het opleggen van de betreffende administratieve geldboete.

Het lijkt dan ook niet logisch dat in dezelfde optie de administratieve geldboete eerst moet opgelegd worden om dan te kunnen vervallen.

Gevolgen doelgroep 1 –baten:

Het enige voordeel met de voorgestelde regeling is de potentiële invordering van de schuld, terwijl evenwel de omvang van deze schuld niet in verhouding staat met de kostprijs, tijd en werklast die een invordering tegen de betrokkenen met zich meebrengt.

Doelgroep 2: de betrokken persoon die het voorwerp is van een collectieve schuldenregeling

Gevolgen doelgroep 2 –kosten:

De personen die het voorwerp zijn van een collectieve schuldenregeling, bevinden zich in een precare financiële situatie. De schuldvordering van de zorgkas of in voorkomend geval van het Vlaams Zorgfonds, is één van de schulden die zal moeten opgenomen worden in de minnelijke (of gerechtelijke) aanzuiveringsregeling, en derhalve behoudens volledige kwijtschelding, (gedeeltelijk) zal moeten betaald worden.

Actueel komt de boete slechts te vervallen nadat zij werd opgelegd. Aan de betrokken personen wordt dus nog steeds een boete opgelegd die, van zodra zij bewijzen het voorwerp te zijn van een collectieve schuldenregeling, komt te vervallen.

De betrokkenen zullen dus zelf het initiatief moeten nemen (eventueel via tussenkomst van de schuldbemiddelaar) om de betrokken zorgkas, in voorkomend geval het Vlaams Zorgfonds, in kennis te stellen van het bestaan van de collectieve schuldenregeling.

De betrokkene die het voorwerp is van een collectieve schuldenregeling, heeft geen baat bij het betalen van de bijdrage. Het enige voordeel dat een eventuele betaling actueel biedt, ligt op het vlak van de opschorting met verlies van rechten.

Gevolgen doelgroep 2 –baten:

Geen.

Armoedetoets

De personen die het voorwerp zijn van een collectieve schuldenregeling, en die in het kader van deze procedure bewezen hebben dat zij op duurzame wijze niet in staat zijn om hun schulden te betalen, worden geconfronteerd met een schuldvordering die opgenomen zal worden in de collectieve schuldenregeling.

Het Vlaams Zorgfonds heeft sedert het behandelen van de bezwaarschriften tegen de administratieve geldboete 3.395 personen geregistreerd die het voorwerp zijn van een collectieve schuldenregeling en daardoor problemen hadden met het betalen van hun bijdragen, 2.258 onder hen werden geconfronteerd met een administratieve geldboete.

	Boete	Geen boete	totaal
CSR	2258	1137	3395

Juridisch-technische effecten

Volgens de huidige reglementering moet nog eerst de administratieve boete aan de persoon opgelegd worden. In geval van collectieve schuldenregeling kan de boete vervolgens dan vervallen.

Optie 2: voorliggende regulering

Baten en kosten

Doelgroep 1: de overheid

Gevolgen doelgroep 1 – baten:

Geen nood meer aan tijdrovende en kostelijke invordering in het kader van de collectieve schuldenregeling.

De budgettaire weerslag van het niet langer opeisbaar zijn in het kader van een collectieve schuldenregeling, niet enkel van de geldboete maar ook van de bijdragen, zal dan ook ruimschoots gecompenseerd worden met het besparen aan tijd en middelen aan de invordering ervan.

Gevolgen doelgroep 1 – kosten:

De inkomsten uit de inning van de bijdragen en de administratieve geldboete vallen weg.

Doelgroep 2: de personen die het voorwerp zijn van een collectieve schuldenregeling.

Gevolgen doelgroep 2 - baten:

De personen die het voorwerp zijn van een collectieve schuldenregeling kunnen niet meer geconfronteerd worden met een schuldvordering voor achterstallige bijdragen. Zij worden evenmin nog geconfronteerd met de problematiek dat eerst de boete moet opgelegd worden, vooraleer zij komt te vervallen.

Gevolgen doelgroep 2 - kosten:

Geen.

Armoedetoets

De personen die het voorwerp zijn van een collectieve schuldenregeling worden niet meer geconfronteerd worden met een schuldvordering t.a.v. de zorgverzekering. Volgens de cijfers opgenomen onder de nuloptie houdt dit in dat de 2.258 personen die het voorwerp zijn van een collectieve schuldenregeling, volgens de voorliggende reglementering geen administratieve geldboete hadden opgelopen, ook de achterstallige bijdragen zouden niet langer opgevraagd worden. Voor de 1.137 personen die het voorwerp zijn van een collectieve schuldenregeling zonder dat hun een administratieve geldboete werd opgelegd zullen de achterstallige bijdragen niet meer moeten betaald worden. Het huidige voorstel houdt dus in dat 3.395 personen die het voorwerp zijn van een collectieve schuldenregeling, geen enkele schuld meer zouden hebben ten opzichte van de zorgverzekering.

Juridisch-technische effecten

Van zodra de zorgkas of het Vlaams Zorgfonds kennis krijgt van een collectieve schuldenregeling vervallen niet enkel de administratieve geldboete maar ook de bijdragen.

Optie 3: een gehele of gedeeltelijke kwijtschelding is mogelijk

Baten en kosten

Doelgroep 1: de overheid

Gevolgen doelgroep 1 - kosten:

De kosten zijn dezelfde als voor de nuloptie. De eventueel te recupereren schuldvordering kan in deze optie gedeeltelijk of zelfs volledig kwijtgescholden worden, zodat de disproportie tussen de kosten voor invordering en het bedrag van de eventueel te recupereren schuld groter is.

Gevolgen doelgroep 1 – baten:

Inkomsten uit de bijdragen en administratieve geldboete blijven mogelijk.

Doelgroep 2: de personen die het voorwerp zijn van een collectieve schuldenregeling

Gevolgen doelgroep 2 - kosten:

De kosten zijn dezelfde als voor de nuloptie.

Gevolgen doelgroep 2 - baten:

Geen.

Armoedetoets

De personen die het voorwerp zijn van een collectieve schuldenregeling kunnen nog steeds geconfronteerd worden met een schuldvordering, die opgenomen zal worden in de collectieve schuldenregeling. Volgens de gegevens opgenomen onder de nuloptie gaat het om 3.395 personen die het voorwerp zijn van een collectieve schuldenregeling, die nog steeds een schuld in de zorgverzekering kunnen behouden.

Juridisch-technische effecten

Geen.

Optie 4: bij collectieve schuldenregeling blijft de boeteteller op nul

Baten en kosten

Doelgroep 1: de overheid

Gevolgen doelgroep 1 – kosten:

De kosten zijn dezelfde als voor de nuloptie.

Gevolgen doelgroep 1 – baten:

Inkomsten uit bijdragen blijven mogelijk.

Doelgroep 2: de personen die het voorwerp zijn van een collectieve schuldenregeling

Gevolgen doelgroep 2 - kosten:

De kosten zijn dezelfde als voor de nuloptie.

Gevolgen doelgroep 2 - baten:

Geen

Armoedetoets

De personen die het voorwerp zijn van een collectieve schuldenregeling kunnen nog steeds geconfronteerd worden met een schuldvordering (de bijdragen), die opgenomen zal worden in de collectieve schuldenregeling. Volgens de gegevens verzameld tijdens het behandelen van de bezwaren tegen de administratieve geldboete betreft het 3.395 personen die het voorwerp zijn van een collectieve schuldenregeling, die nog steeds de bijdragen zouden verschuldigd zijn. Voor 2.258 personen onder hen betekent de vierde optie een verbetering ten opzichte van de nuloptie omdat de administratieve geldboete niet wordt opgelegd.

Juridisch-technische effecten

In de vierde optie moet niet eerst een boete opgelegd worden, om ze nadien kwijt te schelden. .

Verantwoording van de keuze van de optie

Op basis van een vergelijking tussen de voor en nadelen van de verschillende opties voor de verschillende doelgroepen kunnen we stellen dat:

- de **nuloptie geenszins te verkiezen** is. De kostprijs en de tijd die besteedt wordt aan de eventuele invordering lastens de personen die het voorwerp zijn van een collectieve schuldenregeling, staat niet in verhouding met het eerder geringe bedrag van de schuldvordering. Personen die het voorwerp zijn van een collectieve schuldenregeling worden geconfronteerd met een bijkomende schuldvordering .
- de **tweede optie de voorkeur verdient** boven de derde en de vierde optie. Personen die het voorwerp zijn van een collectieve schuldenregeling, worden in de tweede optie, niet meer geconfronteerd worden met een bijkomende schuldvordering. In de derde en vierde optie blijft

steeds een deel van de schuld bestaan. De overheid zal in de tweede optie geen inkomsten meer kunnen innen, maar zal ook geen –relatief hoge– uitgaven meer moeten maken om de –relatief lage– inkomsten te innen.

3. In geval van faillissement

Oplijsting van de doelgroepen:

- de overheid;
- de betrokken persoon die het voorwerp is van een faillissement.

Optie 1: nuloptie

Baten en kosten

Doelgroep 1: de overheid

Gevolgen doelgroep 1 – kosten:

Bij faillissement blijven de achterstallige bijdragen, in voorkomend geval verhoogd met de boete verschuldigd.

De zorgkas of in voorkomend geval het Vlaams Zorgfonds, zal tijdig aangifte van schuldvordering moeten doen ter griffie van de rechtbank van koophandel.

De curator zal de schuld opnemen in het niet-bevoorrecht passief van de schuldenmassa van de gefailleerde.

In de meeste gevallen kan geen enkel bedrag uitgekeerd worden wegens ontoereikend actief.

Indien bij afsluiting van het faillissement, hetgeen veelal slechts na verloop van meerdere jaren gebeurt, de betrokkene verschoonbaar werd verklaard wordt de gehele schuld definitief oninvorderbaar.

De ervaring van het Vlaams Zorgfonds leert dat de kostprijs en de tijd die in de invordering lastens gefailleerden kruip niet in verhouding staat met het eerder geringe bedrag van de schuldvordering.

Gevolgen doelgroep 1 – baten:

Het enige voordeel met de voorgestelde regeling is de potentiële invordering van de schuld, terwijl evenwel de omvang van deze schuld niet in verhouding staat met de kostprijs, tijd en werklast die een invordering tegen de gefailleerden met zich meebrengt.

Doelgroep 2: de betrokken persoon die het voorwerp is van een faillissement

Gevolgen doelgroep 2 – kosten:

De schuldvordering van de zorgkas of in voorkomend geval van het Vlaams Zorgfonds, is één van de schulden die zal moeten opgenomen worden in het niet-bevoorrecht passief van het faillissement.

Bij faillissement is er bijna altijd onvoldoende actief om alle schuldeisers te betalen. Voor personen die het voorwerp zijn van een faillissementsprocedure is het immers bewezen dat zij dermate ernstige betalingsproblemen hadden dat zij hun schuld niet meer konden aflossen.

De afwikkeling van het faillissement duurt in vele gevallen verschillende jaren. Behoudens indien de personen verschoonbaar verklaard worden, kunnen zij na het afsluiten van het faillissement, opnieuw geconfronteerd worden met de invordering van de bijdrage en de boete.

De niet verschoonbaar verklaarde gefailleerde zal bovendien slechts rehabilitatie kunnen verkrijgen wanneer alle schulden voldaan zijn.

Gevolgen doelgroep 2 – baten:

Geen.

Armoedetoets

De personen die het voorwerp zijn van een faillissement worden geconfronteerd met een schuldvordering, die opgenomen zal worden in het niet-bevoorrecht passief van het faillissement. Behoudens indien deze personen verschoonbaar verklaard worden, kan de schuld ook later nog blijven bestaan. In deze laatste hypothese blijft een gedwongen invordering mogelijk.

Het Vlaams Zorgfonds heeft sedert het behandelen van de bezwaarschriften tegen de administratieve geldboete 60 personen geregistreerd die het voorwerp zijn van een faillissementsprocedure en daardoor problemen hadden met het betalen van hun bijdragen, 57 onder hen werden geconfronteerd met een administratieve geldboete.

	Boete	Geen boete	totaal
Faillissement	57	3	60

Wellicht zullen meerdere personen aan wie een administratieve boete opgelegd werd het voorwerp zijn van een faillissementsprocedure. Tot op heden is dit geen argument tot kwijtschelding van de administratieve geldboete in de regelgeving aangaande de Vlaamse zorgverzekering. Op het formulier “bezwaar tegen de administratieve geldboete” werd dit ook niet voorzien als reden tot het kwijtschelden van de administratieve geldboete.

Juridisch-technische effecten

Geen.

Optie 2: voorliggende reguleringBaten en kostenDoelgroep 1: de overheidGevolgen doelgroep 1 – baten:

Geen nood meer aan tijdrovende en kostelijke invordering in het kader van het faillissement.

De budgettaire weerslag van het niet langer opeisbaar zijn van de bijdragen en de administratieve geldboete in het kader van het faillissement zal dan ook ruimschoots gecompenseerd worden met het besparen aan tijd en middelen aan de invordering ervan.

Bovendien bestaat er ook onmiddellijk duidelijkheid aangaande het lot van de schuldvordering, omdat er niet moet gewacht worden op een eventuele verschoonbaarheidsverklaring.

Gevolgen doelgroep 1 – kosten:

Inkomsten uit bijdragen en boete vallen zeker weg.

Doelgroep 2: de gefailleerden.

Gevolgen doelgroep 2 - baten:

Gefailleerden bevinden zich in een financieel precaire situatie. Voor hen is het dan ook gunstig indien deze schuldvordering vervalst.

Gevolgen doelgroep 2 - kosten:

Geen.

Armoedetoets

De personen die het voorwerp zijn van een faillissement worden niet meer geconfronteerd met een schuldvordering t.a.v. de zorgverzekering. Volgens de gegevens van de behandeling van de bezwaarschriften, betreft het 60 personen, van wie er in deze optie aan 57 geen administratieve geldboete zou opgelegd worden.

Juridisch-technische effecten

Het voorstel houdt in dat de nog openstaande schuld niet meer verschuldigd is gedurende de periode waarvoor de aangeslotene het voorwerp is van een faillissementsprocedure.

Het gaat hier enkel om faillissement van natuurlijke personen. Vermits enkel natuurlijke personen aangesloten van de zorgverzekering kunnen zijn, heeft een faillissement van een vennootschap geen enkele invloed op de Vlaamse zorgverzekering.

Optie 3: kwijtschelden boete maar behouden achterstallige bijdragen

Baten en kosten

Doelgroep 1: de overheid

Gevolgen doelgroep 1 – kosten:

De kosten zijn dezelfde als voor de nuloptie. De eventueel te recupereren schuldvordering is gereduceerd tot enkel de bijdragen, zodat de disproportie tussen de kosten voor invordering en het bedrag van de eventueel te recupereren schuld groter is.

Gevolgen doelgroep 1 – baten:

De overheid kan nog inkomsten uit bijdragen bekomen.

Doelgroep 2: de gefailleerden

Gevolgen doelgroep 2 - kosten

De gefailleerden worden nog steeds geconfronteerd met een schuldvordering ten bedrage van de bijdragen en zij kunnen nog steeds ook na afsluiten van het faillissement met een schuldvordering geconfronteerd worden.

Gevolgen doelgroep 2 - baten

De gefailleerde moet de boete niet betalen.

Armoedetoets

De personen die het voorwerp zijn van een faillissement worden geconfronteerd met een schuldvordering, die opgenomen zal worden in het niet-bevoorrecht passief van het faillissement. Behoudens indien deze personen verschoonbaar verklaard worden, kan de schuld ook later nog blijven bestaan. In deze laatste hypothese blijft een gedwongen invordering mogelijk. Volgens de gegevens van het behandelen van de bezwaarschriften gaat het om 57 personen.

Juridisch-technische effecten

Geen

Optie 4: kwijschelden achterstallige bijdragen en behouden boete

Baten en kosten

Doelgroep 1: de overheid

Gevolgen doelgroep 1 – kosten:

De kosten zijn dezelfde als voor de nuloptie. De eventueel te recupereren schuldvordering is gereduceerd tot enkel de administratieve geldboete, zodat de disproportie tussen de kosten voor invordering en het bedrag van de eventueel te recupereren schuld groter is.

Gevolgen doelgroep 1 – baten:

De overheid kan nog inkomsten uit de inning van de boete bekomen.

Doelgroep 2: de gefailleerden

Gevolgen doelgroep 2 - kosten

De gefailleerden worden nog steeds geconfronteerd met een schuldvordering ten bedrage van de administratieve geldboete en zij kunnen nog steeds ook na afsluiten van het faillissement met een schuldvordering geconfronteerd worden.

Gevolgen doelgroep 2 - baten

De gefailleerde moet de bijdragen niet betalen.

Armoedetoets

De personen die het voorwerp zijn van een faillissement worden geconfronteerd met een schuldvordering, die opgenomen zal worden in het niet-bevoorrecht passief van het faillissement. Behoudens indien deze personen verschoonbaar verklaard worden, kan de schuld ook later nog blijven bestaan. In deze laatste hypothese blijft een gedwongen invordering mogelijk. Uit de gegevens van de behandeling van de bezwaarschriften blijkt dat dit slechts voordeel zou opleveren voor 3 op 60 personen, of slechts 5 % van het aantal geregistreerde gefailleerden.

Juridisch-technische effecten

Geen

Verantwoording van de keuze van de optie

Op basis van een vergelijking tussen de voor- en nadelen van de verschillende opties voor de verschillende doelgroepen kunnen we stellen dat:

- de **nuloptie geenszins te verkiezen** is. De kostprijs en de tijd die besteed wordt aan de eventuele invordering lastens de personen die het voorwerp zijn van een faillissementsprocedure, staat niet in verhouding met het eerder geringe bedrag van de schuldvordering. Gefailleerden worden geconfronteerd met een bijkomende schuldvordering.
- de **tweede optie de voorkeur verdient** boven de derde en de vierde optie. Gefailleerden worden in de tweede optie, niet meer geconfronteerd met een bijkomende schuldvordering. In de derde en vierde optie blijft steeds een deel van de schuld bestaan. De overheid zal in de tweede optie geen inkomsten meer kunnen innen, maar zal ook geen –relatief hoge- uitgaven meer moeten maken om de –relatief lage- inkomsten te innen.

b) Opgelopen sancties in geval van verhuis of onderbreking van de aansluiting

Oplijsting van de doelgroepen:

-
- de inwoners van Vlaanderen;
 - de Brusselaars die ooit een bijdrage voor de zorgverzekering betaald hebben;
 - de overheid.

Optie 1: nuloptie

Algemeen

Schorsing wordt steeds toegepast. Wachtijd en termijn van ononderbroken aansluiting worden enkel toegepast in Brussel.

Deze optie maakt het niet mogelijk de administratieve vereenvoudiging qua terminologie door te voeren door de begrippen ‘schorsing’ en ‘wachttijd’ te vervangen door het begrip ‘opschorting’.

Er is juridische onduidelijkheid over het al of niet van toepassing zijn van de sancties na verhuis aangezien het huidige artikel enkel spreekt over onderbreking van de aansluiting.

De toepassing van de huidige regelgeving is momenteel als volgt bij een verhuis van Brussel naar Vlaanderen:

(a) Brussel – altijd bijdragen betaald

Deze persoon heeft geen sancties. Bij verhuis naar Vlaanderen neemt hij uiteraard ook geen sancties mee.

(b) Brussel – alleen eerste bijdrage betaald.

Deze persoon heeft in 2006 12 maanden schorsing wegens het niet betalen van de bijdrage voor 2003, 2004 en 2005. Bij verhuis naar Vlaanderen neemt hij deze sanctie van schorsing mee.

(c) Brussel – laattijdige aansluiting in 2006

Deze persoon heeft in 2006

- 16 maanden wachttijd wegens het niet betalen van de bijdrage voor 2002, 2003, 2004 en 2005.
- 10 jaar termijn van ononderbroken aansluiting bij een zorgkas alvorens hij een aanvraag kan indienen omdat hij in Brussel in 2006 laattijdig aansluit.

Deze sancties van wachttijd en termijn van ononderbroken aansluiting, worden enkel toegepast in Brussel. Als hij verhuist naar Vlaanderen en daar een aanvraag indient, worden deze sancties dus niet toegepast. In Vlaanderen kan hij dus zonder sancties recht hebben op tenlastenemingen.

(d) Brussel – niet aangesloten – aansluiting in Vl. na verhuis

Deze persoon heeft in 2006 16 maanden wachttijd wegens het niet betalen van de bijdrage voor 2002, 2003, 2004 en 2005.

Hij heeft geen 10 jaar termijn van ononderbroken aansluiting bij een zorgkas alvorens hij een aanvraag kan indienen omdat hij als inwoner van Vlaanderen laattijdig aansluit.

De sanctie van wachttijd wordt enkel toegepast in Brussel. Als hij verhuist naar Vlaanderen en daar een aanvraag indient, wordt deze sanctie dus niet toegepast. In Vlaanderen kan hij dus zonder sancties recht hebben op tenlastenemingen.

Baten en kosten

Doelgroep 1: inwoners van Vlaanderen

Gevolgen doelgroep 1: kosten

Voor inwoners van Vlaanderen is er onduidelijkheid omtrent het al of niet van toepassing zijn van de sancties na verhuis of onderbreking van de aansluiting.

Doelgroep 2: Brusselaars die ooit een bijdrage voor de zorgverzekering betaald hebben.

Gevolgen doelgroep 2: kosten

De schorsing van deze personen wordt altijd toegepast, hoewel ze opgelopen werd terwijl men in een vrijwillig stelsel zit. Dit wordt als onrechtvaardig beschouwd, vooral omdat personen die in het vrijwillig stelsel nooit een bijdrage betaald hebben en verhuizen naar Vlaanderen, geen sancties kunnen oplopen.

Doelgroep 3: overheid

Gevolgen doelgroep 3: kosten

De overheid biedt onvoldoende juridische duidelijkheid of de sancties al of niet van toepassing zijn op haar burgers na verhuis of onderbreking van de aansluiting.

De overheid wordt geconfronteerd met de onrechtvaardigheid dat Brusselaars die ooit betaald hebben, gesanctioneerd worden en Brusselaars die nooit betaald hebben, niet gesanctioneerd worden bij verhuis naar Vlaanderen.

Brusseltoets

De nuloptie wordt als onrechtvaardig beschouwd omdat Brusselaars die ooit betaald hebben, gesanctioneerd worden en Brusselaars die nooit betaald hebben, niet gesanctioneerd worden bij verhuis naar Vlaanderen.

Juridisch-technische effecten

Geen

Optie 2: voorliggende reguleringBaten en kosten

Doelgroep 1: inwoners van VlaanderenGevolgen doelgroep 1: baten

Voor inwoners van Vlaanderen wordt er duidelijkheid gecreëerd omtrent het al of niet van toepassing zijn van de sancties na verhuis of onderbreking van de aansluiting.

Het is logisch dat de sancties die men in een verplicht stelsel (Vlaanderen) oploopt, niet kan ontwijken door te verhuizen of zijn aansluiting te onderbreken. Daarom wordt voor deze regeling gekozen.

Doelgroep 2: Brusselaars die ooit een bijdrage voor de zorgverzekering betaald hebben.

Gevolgen doelgroep 2: baten:

Een persoon die in een vrijwillig stelsel (Brussel) de keuze heeft om al of niet aan te sluiten en die ervoor kiest om niet aan te sluiten, kan bij verhuis naar een gebied waar de aansluiting verplicht is, niet gesanctioneerd worden voor zijn vroegere keuze. Dit zou in strijd zijn met het gelijkheidsbeginsel.

Personen die wel ervoor gekozen hebben om vrijwillig bij de zorgverzekering aan te sluiten en die nadien in het vrijwillig stelsel niet meer alle bijdragen betalen, zouden in principe bij verhuis wel gesanctioneerd kunnen worden. Het is echter onrechtvaardig deze personen die ooit hebben bijgedragen tot het systeem te sanctioneren, terwijl men personen die nooit hebben bijgedragen niet kan sanctioneren. Daarom is ervoor gekozen de sancties niet mee te nemen bij verhuis van een gebied waar vrijwillige aansluiting geldt, naar een gebied waar een verplichte aansluiting geldt.

De vroegere schorsing (die nu opgaat in opschorting met verlies van rechten) wordt enkel toegepast als de persoon op het moment van de opening van rechten in het vrijwillige stelsel zit.

Dit wordt als rechtvaardig beschouwd omdat ze nu geen sancties meenemen bij verhuis naar het verplichte stelsel, net zoals de personen die in het vrijwillig stelsel nooit een bijdrage betaald hebben en verhuizen naar Vlaanderen, geen sancties meenemen.

Doelgroep 3: overheidGevolgen doelgroep 3: baten

De overheid biedt juridische duidelijkheid omtrent de vraag of de sancties al of niet van toepassing zijn op haar burgers na verhuis of onderbreking van de aansluiting

De overheid werkt een onrechtvaardigheid weg, namelijk dat Brusselaars die ooit betaald hebben, gesanctioneerd werden en Brusselaars die nooit betaald hebben, niet gesanctioneerd werden bij verhuis naar Vlaanderen.

Gevolgen doelgroep 3: kosten

Het niet langer van toepassing zijn van de vroegere schorsing bij verhuis van Brusselaars die ooit betaald hebben, naar Vlaanderen, leidt tot een beperkte financiële meerkost voor de overheid.

Brusseltoets

De tweede optie is de beste optie voor wat betreft toepasbaarheid in Brussel en de band met Vlaanderen. De regeling wordt als rechtvaardig beschouwd omdat Brusselaars die ooit een bijdrage hebben betaald, nu geen sancties meenemen bij verhuis naar het verplichte stelsel, net zoals de personen die in het vrijwillig stelsel nooit een bijdrage betaald hebben en verhuizen naar Vlaanderen.

Juridisch-technische effecten

Geen

Optie 3: opschorting met verlies van rechten wordt altijd toegepast, behalve voor personen die in het vrijwillige systeem nooit aansloten

Baten en kosten

Doelgroep 1: inwoners van Vlaanderen

Gevolgen doelgroep 1: geen verschil met optie 2.

Doelgroep 2: Brusselaars die ooit een bijdrage voor de zorgverzekering betaald hebben.

Gevolgen doelgroep 2: kosten:

Voor personen die een bijdrage betaald hebben terwijl ze vrijwillig konden aansluiten: opschorting met verlies van rechten en de termijn van ononderbroken aansluiting die men oploopt terwijl men vrijwillig kon aansluiten, worden altijd (dus in verplicht en vrijwillig stelsel) toegepast op het moment van de aanvraag.

Voor personen die nooit een bijdrage betaald hebben terwijl ze vrijwillig konden aansluiten: opschorting met verlies van rechten en de termijn van ononderbroken aansluiting die men oploopt terwijl men vrijwillig kon aansluiten, worden enkel toegepast als men op het moment van de opening van de tenlasteneming onder de vrijwillige aansluiting valt, ook na verhuis of na onderbreking van de aansluiting.

Dit wordt als onrechtvaardig beschouwd, vooral omdat personen die in het vrijwillig stelsel nooit een bijdrage betaald hebben en verhuizen naar Vlaanderen, geen sancties kunnen meenemen.

Doelgroep 3: overheid

Gevolgen doelgroep 3: baten

Het van toepassing zijn van de opschorting met verlies van rechten bij verhuis van Brusselaars die ooit betaald hebben, naar Vlaanderen, brengt een besparing voor de overheid met zich mee.

Gevolgen doelgroep 3: kosten

De overheid wordt geconfronteerd met de onrechtvaardigheid dat Brusselaars die ooit betaald hebben, gesanctioneerd worden en Brusselaars die nooit betaald hebben, niet gesanctioneerd worden bij verhuis naar Vlaanderen.

Brusseltoets

De derde optie wordt om dezelfde redenen als onrechtvaardig beschouwd voor Brusselaars als de nuloptie.

Juridisch-technische effecten

Geen

Verantwoording van de keuze van de optie

Op basis van een vergelijking tussen de voor en nadelen van de verschillende opties voor de verschillende doelgroepen kunnen we stellen dat:

- de **nuloptie geenszins te verkiezen** is.
De nuloptie wordt als onrechtvaardig beschouwd omdat Brusselaars die ooit betaald hebben, gesanctioneerd worden en Brusselaars die nooit betaald hebben, niet gesanctioneerd worden bij verhuis naar Vlaanderen.
De overheid biedt onvoldoende juridische duidelijkheid of de sancties al of niet van toepassing zijn op haar burgers na verhuis of onderbreking van de aansluiting.
- de **tweede optie de voorkeur verdient** boven de derde optie. In de tweede optie worden de onrechtvaardigheid en de juridische onduidelijkheid opgelost. De derde optie blijft onrechtvaardig voor Brusselaars die ooit betaald hebben.

5 Uitwerking, uitvoering en monitoring

a) Kwijtschelding achterstallige bijdragen en administratieve geldboete in geval van overlijden, collectieve schuldenregeling en faillissement

Juridisch technische uitwerking :

Gelet op artikel 179 van de Grondwet, waarin o.a. wordt gesteld dat geen gratificatie ten laste van de staatskas kan worden toegekend dan krachtens een wet, is voor de beoogde kwijtschelding een decretale rechtsgrond of regeling noodzakelijk.

Uitvoering:

Alvorens een nieuwe stap wordt genomen in het proces tot invordering van de administratieve geldboete wordt voor de betrokken personen steeds een check gedaan met de gegevens van het rijksregister. Wanneer uit voormelde check blijkt dat een persoon overleden is, wordt in de geautomatiseerde toepassing “administratieve geldboete” de procedure stopgezet.

In geval van collectieve schuldenregeling zal de betrokkene, of zijn schuldbemiddelaar, zelf het initiatief moeten nemen om aan de zorgkas of het Vlaams Zorgfonds het bewijs te leveren van het bestaan en de duur van de collectieve schuldenregeling. Ook bij faillissement zal de gefailleerde de zorgkas of het Vlaams Zorgfonds moeten inlichten over het faillissement.

Eens deze gegevens bekend zullen deze geregistreerd worden. Zolang de betrokkene het voorwerp is van een collectieve schuldenregeling of een faillissementsprocedure zullen de boetetellers op 0 blijven.

Administratieve lasten:

In geval van overlijden is er geen enkele administratieve last voor de erfgenamen van de betrokkene. Omdat geen schuldvorderingen meer moeten uitgevoerd worden lastens de erfgenamen zal de administratieve last voor de overheid gevoelig verminderen,

Bij **collectieve schuldenregeling** moet de betrokkene nadat de administratieve geldboete werd opgelegd een bezwaar tegen de geldboete instellen. Volgens het voorstel volstaat het dat hij het bewijs bezorgt van de collectieve schuldenregeling. Dit is ook mogelijk vooraleer betrokkene het voorwerp wordt van een boete.

Het voorstel houdt een zeer grote mate van verlichting van de administratieve lasten in voor het Vlaams Zorgfonds en voor de zorgkassen, gezien er geen aangifte van schuldvordering in de collectieve schuldenregeling moet gebeuren. Ook de opvolging van de procedure van de collectieve schuldenregeling zal niet meer moeten gebeuren, zodat ook hier een belangrijke administratieve lastenverlaging bekomen wordt.

doelgroep	Personen die het voorwerp zijn van een collectieve schuldenregeling	3.395
Tijdsbesteding nulloptie	Invullen van bezwaarschrift en opsturen van documenten betreffende begin en einde collectieve schuldenregeling	45 minuten
Tijdsbesteding voorgestelde optie	Opsturen van documenten betreffende begin en einde collectieve schuldenregeling	15 minuten
Verschil tijdsbesteding		30 minuten
tijdsbesparing X frequentie	3.395 x 0,5	1697
gemiddelde tarief	19.85 euro per uur voor burgers	33.685 €

Bij **faillissement** volstaat de loutere inlichting hetgeen door de administratie kan aangevuld worden met het bewijs uit publicatie in het Belgisch Staatsblad. Ook in dit geval is de administratieve last minder groot dan bij de nulloptie. Indien een gefailleerde het voorwerp is van een administratieve geldboete, dan heeft hij de mogelijkheid om bezwaar in te dienen tegen de administratieve geldboete. Dit bezwaar kan maar gegrond verklaard worden als de betrokkene verschoonbaar werd verklaard.

Volgens het nieuwe voorstel zal, indien de betrokkene op voorhand liet weten het voorwerp te zijn van een faillissementsprocedure, de administratieve geldboete niet meer opgelegd worden. Door het voorstel wordt een belangrijke administratieve lastenverlaging bekomen voor het Vlaams Zorgfonds en de zorgkassen, doordat geen aangifte van schuld in het faillissement moet gebeuren.

doelgroep	gefailleerden	60
Tijdsbesteding nulloptie	Invullen van bezwaarschrift en meedeling van faillissement	40 minuten
Tijdsbesteding voorgestelde optie	meedeling van faillissement	10 minuten
Verschil tijdsbesteding		30 minuten
tijdsbesparing X frequentie	60 x 0,5	30
gemiddelde tarief	19.85 euro per uur voor burgers	595 €

Handhaving :

Indien de betrokkenen bij collectieve schuldenregeling of faillissement de betrokken zorgkas of het Vlaams zorgfonds niet inlichten blijven hun bijdragen en of administratieve geldboete behouden. Het rechtstreeks voordeel voor de betrokkenen zal de handhaving garanderen.

b) Opgelopen sancties in geval van verhuis of onderbreking van de aansluiting

Juridisch technische uitwerking :

Een wijziging van bestaande decretale bepalingen is noodzakelijk.

Uitvoering:

Op het moment dat een persoon een aanvraag voor tenlasteneming indient, gaat de zorgkas na of betrokkene opschorting met verlies van rechten of termijn van ononderbroken aansluiting heeft.

Als de aanvraag voor tenlasteneming gebeurt terwijl de persoon in het verplichte systeem zit (in Vlaanderen woont), dan zal de zorgkas op het moment van de aanvraag nu ook moeten nagaan of de zorgbehoevende persoon de sancties opgelopen heeft in het vrijwillige of het verplichte systeem. Via de historiek van het rijksregister zal de zorgkas nakijken of de zorgbehoevende in Vlaanderen of in Brussel woonde in de jaren dat hij sancties opgelopen heeft. Bij twijfel kan de zorgkas het Vlaams Zorgfonds vragen om dit na te kijken. Het Vlaams Zorgfonds zal dan op haar beurt het rijksregister consulteren.

Als de opening van de tenlasteneming gebeurt terwijl de persoon in het vrijwillige systeem zit (in Brussel woont), dan zal de zorgkas de sancties toepassen. De zorgkas moet in dit geval niet nagaan of de zorgbehoevende persoon de sancties opgelopen heeft in het vrijwillige of het verplichte systeem.

Administratieve lasten:

Voor de betrokkenen zelf is er geen enkele administratieve last. De zorgkassen en het Vlaams Zorgfonds hebben een beperkte bijkomende administratieve last omdat zij bij verhuis van Vlaanderen naar Brussel of omgekeerd de historiek van het rijksregister van de betrokkenen moeten nakijken.

Handhaving :

Niet van toepassing. De betrokken maatregel beoogt precies een aanpassing van sanctiebepalingen

6. Consultatie**a) Kwijtschelding achterstallige bijdragen en administratieve geldboete in geval van overlijden, collectieve schuldenregeling en faillissement**

De Vlaamse Belastingdienst werd geconsulteerd naar hun ervaringen bij de invordering van de belastingen bij de erfgenamen van schuldenaars.

b) Opgelopen sancties in geval van verhuis of onderbreking van de aansluiting

De zorgkassen en de Vlaamse Gemeenschapcommissie in Brussel werden geconsulteerd.

7. Overige informatie voor de Inspectie van Financiën

a) Kwijtschelding achterstallige bijdragen en administratieve geldboete in geval van overlijden, collectieve schuldenregeling en faillissement

Wat de bepaling over de stopzetting van de procedure van administratieve geldboete bij overlijden betreft, kan worden gesteld dat er nauwelijks budgettaire gevolgen zijn. Het opzoeken van erfgenamen betekent immers contact nemen met het betrokken gemeentebestuur, de notaris raadplegen, het op de hoogte stellen van de erfgenamen en eventueel overgaan tot gedwongen invordering. Contact met de Vlaamse belastingdienst leert dat dit veel tijd in beslag zal nemen. De tijd die daarin kruipt, zou niet meer in verhouding staan tot de opbrengst van de boete. Bovendien kunnen volgens de huidige regelgeving slechts de erfgenamen van diegenen aan wie nog tijdens het jaar van overlijden een geldboete wordt opgelegd, worden aangesproken. Praktisch gezien, zal dat meestal niet voorkomen.

Ook ingeval van collectieve schuldenregeling en faillissement zal het kwijtschelden van zowel de bijdragen als de administratieve geldboete nauwelijks budgettaire gevolgen hebben. De administratieve afhandeling van de invordering van deze bedragen, met onder meer de aangifte van schuldinvordering, en opvolging tijdens de jarenlange duur van de procedure neemt veel tijd en middelen in beslag. De tijd die daarin kruipt, staat niet in verhouding staan tot de opbrengst van de bijdragen en de boete.

b) Opgelopen sancties in geval van verhuis of onderbreking van de aansluiting

Geen.

8 Samenvatting

Omdat de invordering van de administratieve boete en de achterstallige bijdragen na het overlijden van de aangeslotene tegen de erfgenamen kostelijk en tijdrovend is, en niet in verhouding staat tot de eerder geringe omvang van de boete zelf wordt voorgesteld om het decreet aan te vullen met een bepaling dat de administratieve geldboete en de bijdragen vervallen zodra men overlijdt.

Om dezelfde redenen wordt voorgesteld dat de bijdragen en de administratieve geldboete zullen vervallen gedurende de periode waarin de aangeslotene het voorwerp is van een collectieve schuldenregeling of een faillissement.

Opschorting met verlies van rechten die men oploopt terwijl men verplicht is om aan te sluiten, worden altijd toegepast op het moment van de opening van de tenlasteneming, ook na verhuis of na onderbreking van zijn aansluiting;

Opschorting met verlies van rechten en de termijn van ononderbroken aansluiting die men oploopt terwijl men vrijwillig kon aansluiten, worden enkel toegepast als men op het moment van de opening van de tenlasteneming onder de vrijwillige aansluiting valt, ook na verhuis of na onderbreking van de aansluiting.

Het is logisch dat de sancties die men in een verplicht stelsel (Vlaanderen) oploopt, niet kan ontwijken door te verhuizen of zijn aansluiting te onderbreken. Daarom wordt voor deze regeling gekozen.

Personen die wel ervoor gekozen hebben om vrijwillig bij de zorgverzekering aan te sluiten en die nadien in het vrijwillig stelsel niet meer alle bijdragen betalen, zouden in principe bij verhuis wel gesanctioneerd kunnen worden. Het is echter onrechtvaardig deze personen die ooit hebben bijgedragen tot het systeem te sanctioneren, terwijl men personen die nooit hebben bijgedragen niet kan sanctioneren. Daarom is ervoor gekozen de sancties niet mee te nemen bij verhuis van een gebied waar vrijwillige aansluiting geldt, naar een gebied waar een verplichte aansluiting geldt.

9 Contactinformatie

a) Kwijtschelding achterstallige bijdragen en administratieve geldboete in geval van overlijden

De heer Kristof De Spiegeleer: Vlaams Zorgfonds, Ellipsgebouw, 11de Verdieping, Koning Albert II-laan 35 Bus 37 te 1030 Brussel, ☎ 02/553.46.93, kristof.despiegeleer@wvg.vlaanderen.be.
Mevrouw Petra Driessens: Vlaams Zorgfonds, Ellipsgebouw, 11de Verdieping, Koning Albert II-laan 35 Bus 37 te 1030 Brussel, ☎ 02/553.09.66, petra.driessens@wvg.vlaanderen.be.

b) Kwijtschelding achterstallige bijdragen en administratieve geldboete in geval van collectieve schuldenregeling

De heer Kristof De Spiegeleer: Vlaams Zorgfonds, Ellipsgebouw, 11de Verdieping, Koning Albert II-laan 35 Bus 37 te 1030 Brussel, ☎ 02/553.46.93, kristof.despiegeleer@wvg.vlaanderen.be.
Mevrouw Petra Driessens: Vlaams Zorgfonds, Ellipsgebouw, 11de Verdieping, Koning Albert II-laan 35 Bus 37 te 1030 Brussel, ☎ 02/553.09.66, petra.driessens@wvg.vlaanderen.be.

c) Kwijtschelding achterstallige bijdragen en administratieve geldboete in geval van faillissement

De heer Kristof De Spiegeleer: Vlaams Zorgfonds, Ellipsgebouw, 11de Verdieping, Koning Albert II-laan 35 Bus 37 te 1030 Brussel, ☎ 02/553.46.93, kristof.despiegeleer@wvg.vlaanderen.be.
Mevrouw Petra Driessens: Vlaams Zorgfonds, Ellipsgebouw, 11de Verdieping, Koning Albert II-laan 35 Bus 37 te 1030 Brussel, ☎ 02/553.09.66, petra.driessens@wvg.vlaanderen.be.

d) Opgelopen sancties in geval van verhuis of onderbreking van de aansluiting

De heer Kristof De Spiegeleer: Vlaams Zorgfonds, Ellipsgebouw, 11de Verdieping, Koning Albert II-laan 35 Bus 37 te 1030 Brussel, ☎ 02/553.46.93, kristof.despiegeleer@wvg.vlaanderen.be.